

historisch
centrum
overijssel

Jaarstukken 2014

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag	3
1.1. Programmaverantwoording	4
1.1.1. Programma Bedrijfsvoering	5
1.1.2. Programma Producten & Diensten	9
1.1.3. Algemene dekkingsmiddelen	20
1.2. Paragrafen	21
1.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	21
1.2.2. Onderhoud kapitaalgoederen	22
1.2.3. Financiering	22
1.2.4. Bedrijfsvoering	23
1.2.5. Verbonden partijen	26
1.2.6. Rechtmatigheid	27
2. Jaarrekening	28
2.1. Balans (vóór resultaatbestemming)	29
2.2. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	31
2.3. Toelichtingen	32
2.3.1. Kasstroomoverzicht	32
2.3.2. Grondslagen voor presentatie, waardering en resultaatbepaling	33
2.3.3. Toelichting op de balans	35
2.3.4. Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	42
2.3.5. Incidentele baten en lasten	48
2.4. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	49
Bijlagen	50
I Overzicht van aanwinsten en verliezen 2014	51
II Overzicht van gereedgekomen archiefinventarissen en plaatsingslijsten	52
III Overzicht publicaties van medewerkers	54
IV Overzicht Bestuurs- en redactielidmaatschappen	55
V Overzicht verpakte archieven	56
VI Kostenverdeelstaat	57

1. Jaarverslag

Hierbij bieden wij u de jaarstukken aan van het Historisch Centrum Overijssel 2014. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening over 2014.

In het jaarverslag (1) is de programmaverantwoording opgenomen. Deze biedt per programma inzicht in de realisatie van de doelstellingen, de wijze waarop deze zijn behaald en de daarmee samenhangende baten en lasten.

In de zogeheten paragrafen (1.2) wordt ingegaan op de verplichte onderwerpen weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en rechtmatigheid.

De jaarrekening (2) is het financiële gedeelte en bestaat uit de balans per 31 december 2014 (2.1) (vóór resultaatbestemming), het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2014 (2.2), evenals toelichting op beide stukken (2.3).

In het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening worden de gerealiseerde baten en lasten per programma gepresenteerd. Tevens vindt u het overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen, van het gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten vóór bestemming, de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves en het gerealiseerde resultaat ná bestemming.

Tenslotte treft u de controleverklaring van de onafhankelijke accountant (2.4) en nog enkele bijlagen.

1.1. Programmaverantwoording

Managementsamenvatting

In 2014 is de nieuwe inrichting van de organisatie afgerond. Het werk wordt nu zonder afdelingen volgens het primaire proces van het HCO uitgevoerd (verwerving, beheer en bewerking, dienstverlening en publieksdiensten). Belangrijk is dat er daardoor weer rust is ontstaan onder de medewerkers en weer met tevredenheid en inspiratie kan worden gewerkt.

Op het gebied van het publieksbereik zijn de hoogtepunten al beschreven in ons 'Nieuwjaarsverslag' dat in januari is uitgekomen. Het accent ligt duidelijk in een verbinding tussen onze fysieke aanwezigheid en het internet. Met strategische speerpunten als e-Depot Overijssel, MijnStadMijnDorp en digitale dienstverlening werken we hard aan onze digitale competenties en onze aanwezigheid in de digitale wereld. Onze webiste was genomineerd voor 'Website van het Jaar 2014'. Met ruim 200.000 bezoeken voor onze bedrijfswebsite (www.historischcentrumoverijssel.nl) en met ruim 320.000 bezoeken op www.MijnStadMijnDorp.nl groeit ons publiekbereik sterk.

De tentoonstellingen over onze topstukken in de Zwolse Gouden Eeuw in de Grote Michaelskerk (30.000 bezoekers!) en over PEC Zwolle waren de hoogtepunten. De laatste expositie zeker wat betreft het persbereik. In 2014 hebben we verder het concept 'Foto-ontdekkingen' ontwikkeld waarmee we onze fotocollectie ook buiten de deur meer over het voetlicht willen brengen. De expositie over de Beestenmarkt in het Stadhuis en de Veemarkt in eigen huis was de eerste in deze reeks.

Het aantal bezoekers op de studiezaal daalde iets maar het gemiddeld aantal aangevraagde stukken per bezoeker steeg. Er is een trend naar meer regionaal historisch onderzoek. De dienstverlening is vernieuwd met mogelijkheden om gratis zelf te scannen, de bibliotheek dicht bij de onderzoeksfuncties en een andere inrichting. Eind van het jaar is ook het stukken bestellen via internet mogelijk gemaakt. Ook het project 'digitale onderzoeksomgeving Overijssel' is in 2014 gestart wat moet leiden tot een digitale studiezaal voor heel Overijssel.

Voor het project e-Depot Overijssel was het een enerverend en succesvol jaar. Drie pilotprojecten werden afgerond met de gemeenten Deventer, Dalfsen en het Waterschap Groot-Salland en ook op nationaal niveau zijn er in de samenwerking met het Nationaal Archief, Het Utrechts Archief en het Noord-Hollands Archief als koplopers grote stappen gemaakt. In 2015 wordt het e-Depot Overijssel in de productieomgeving opgeleverd. Met de Overijsselse Coalitie Digitale Duurzaamheid is een goede netwerkorganisatie neergezet die regionale samenwerking in Overijssel mogelijk maakt.

In december is het nieuwe communitygedeelte van de website MijnStadMijnDorp online gegaan. Er zijn enorme stappen vooruit gemaakt in presentatie, functionaliteiten en aangesloten deelnemers. Ook de bezoekcijfers zijn enorm gestegen. Met de Twentse Welle en de IJsselacademie voert het HCO het programma streekcultuur uit. De inhoudelijke resultaten en het platform MSMD vormen een mooie verbinding tussen inhoud en infrastuctuur.

Op het gebied van de Social Media zijn we twee nieuwe facebookpagina's gestart. 'Stadsarchief Zwolle' is in korte tijd al uitgegroeid tot een pagina met ruim 1500 volgers.

Het bedrijfsresultaat was € 71.000 positief, de bedrijfsvoering is op orde. Na een aantal moeilijke jaren is het HCO klaar voor de toekomst!

1.1.1. Programma Bedrijfsvoering

Dit programma beoogt met de beschikbare bedrijfsmiddelen de realisatie van de producten en diensten mogelijk te maken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. ARBO/BHV/Preventie

ARBO

De ARBO-werkgroep is 4 keer bij elkaar geweest. De werkgroep bestaat uit 4 leden (een OR-lid, de preventiemedewerker, een medewerker facilitaire dienst en het hoofd Bedrijfsvoering). Vanuit de ARBO-werkgroep worden ARBO-gerelateerde zaken op hoofdlijnen besproken. De uitvoering ligt bij de preventiemedewerker, de facilitaire dienst of bij de afdeling bedrijfsvoering. De volgende punten zijn in 2014 in de ARBO-werkgroep besproken :

- Hoofd BHV is per 1 januari 2014 ook lid van de ARBO-werkgroep.
- Ontruimingsoefening van het gebouw
- Preventie
- Werkplekken
- PMO
- Opleiding voor BHV -ers, Hoofd BHV en preventiemedewerker.

BHV

In het najaar heeft de BHV-ploeg een ontruimingsoefening gehouden. De evaluatie door het BHV-team gaf aan dat het een goede ontruiming was. Er was één aandachtspunt, namelijk:

- Onvoldoende medeverantwoordelijkheidsgevoel van medewerkers en vrijwilligers. Komend jaar zal er verder gewerkt moeten worden aan het gezamenlijk verantwoordelijk maken.

Preventie

In oktober is het eerste preventierapport opgeleverd en besproken in de ARBO-werkgroep. Totaal beeld ziet er goed uit. Gangen trapportalen en nooduitgangen zijn altijd vrij. In een aantal kantoren dienen de dozen te worden opgeruimd en hier en daar moeten kabels onder de bureaus nog worden vastgezet.

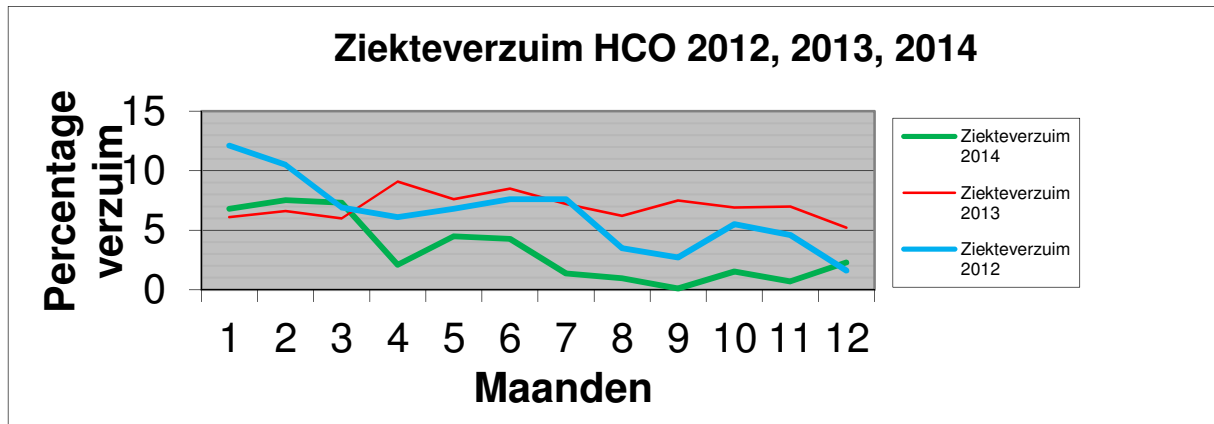
Bij aanname van nieuwe medewerkers, stagiaires of vrijwilligers is in de procedure voorzien dat zijn een instructie krijgen waarbij het BHV-plan aan de orde komt. Daarnaast krijgt men een rondgang door het gebouw om hen te wijzen op vluchtdeuren en -wegen.

Ook dit jaar zijn een aantal werkplekken voorzien sta/zitbureaus en zijn er een aantal oude stoelen vervangen.(prioriteit hebben medewerkers met lichamelijke klachten en werkplekken waar meerdere personen per week op verschillende tijden werken.)

In oktober is het PMO(=Preventief Medisch Onderzoek) gestart. Alle medewerkers werden uitgenodigd om een enquête in te vullen, een medisch onderzoek te ondergaan met aansluitend een gesprek met de bedrijfsarts. Eind december hebben we het rapport ontvangen met algemene bevindingen van onze arbodienst ArboVitale.

Het uitgevoerde PMO met een respons van 89 % geeft voor de arbodienst een goed beeld weer van de organisatie en kan hierdoor betere aanbevelingen doen. De aanbevelingen van ArboVitale richt zich voornamelijk om nog betere voorlichting met betrekking tot de werkhouding/werkplek. Aanvullend hierop is het stimuleren van beweging door middel van o.a. lunchwandelen of neem de trap in plaats van de lift een manier om aandacht te vragen voor een gezondere leefstijl. Ook gaf het rapport aan dat enkele medewerkers werkzaam in de dienstverlening te maken hebben gekregen met verbale publieksagressie. Ook hier zal in 2015 gezamenlijk gezocht moeten worden om dit tegen te gaan en tegelijk de medewerkers te trainen om hier mee om te gaan.

2. Ziekteverzuim

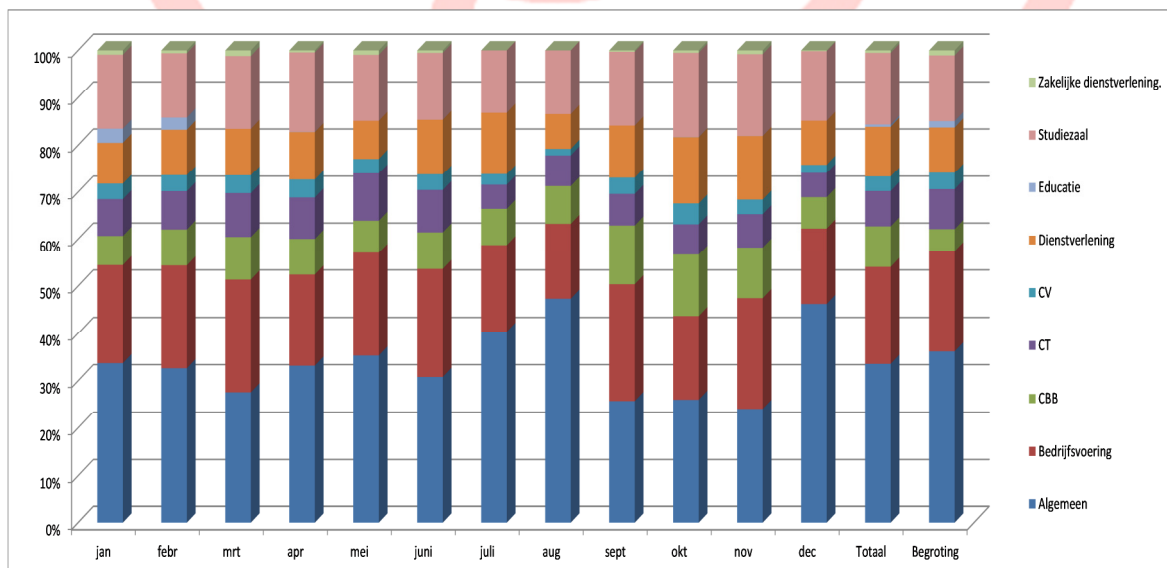
Het ziekteverzuimpercentage is uitgekomen op 2,92 % (2013 => 6,99%). Ten opzichte van 2013 een daling van 4 %. De meldingsfrequentie is eveneens gedaald naar 0,57 (2013 => 1,21).

Vanaf januari is duidelijk de dalende groene lijn te zien. In het begin van het jaar was er nog het effect van langdurige zieken van uit 2013. Gelukkig door herstel en re-integratie is de dalende lijn van maart/april doorgezet. Ook kunnen we spreken van een lage verzuimfrequentie van 0,57. De laagste van de afgelopen 7 jaar.

4. Output tijdschrijven

Op verzoek van rijk en gemeente worden de direct toe te rekenen kosten (personele en materiële kosten) doorbelast aan de producten en diensten. Zo worden op basis van de tijdverantwoording de directe uren ten behoeve van producten en diensten doorbelast naar de sub-programma's, zoals Collectiebeheer, Collectiebehoud, Studiezaal enz. De indirecte uren blijven ten laste komen van Programma Bedrijfsvoering.

Hieronder staat een grafiek met kolommen. Hier is procentueel per maand te zien aan welke categorieën uren zijn besteed. De laatste 2 kolommen geven weer de gerealiseerde uren 2014 en de begroting 2014.

Door de begroting te vergelijken met de realisatie komt het volgende beeld naar voren:

- Studiezaal, meer uren zijn besteed dan waren begroot. Door een lichte daling van unieke bezoekers met daarbij een flinke stijging van het aantal opgevraagde originele archiefstukken zijn er flink wat meer uren besteed ten behoeve van de studiezaal.
- Educatie, was op basis van bestede uren in 2013 wel begroot. Ook voor 2014 is er een aantal educatieve projecten uitgevoerd. Hiervoor is tijdelijke capaciteit ingehuurd.
- Dienstverlening, door een re-integratie zijn er weer meer directe uren besteed aan ons dienstverlening via tentoonstellingen, lezingen, boekpresentaties ed.
- Collectie Beheer en Behoud zijn fors meer uren ingezet. Dit in verband met het omzetten van 2 depots van statische naar dynamische archiefstellingen.
- Door de daling van ons ziekteverzuim zijn er minder uren bij algemeen dan was begroot.

Komende jaren moet er verder gewerkt worden om de verhouding directe/indirecte uren van 58/42 % naar 65/35% te krijgen.

5. Saldo baten en lasten

De realisatie 2014 op het Programma Bedrijfsvoering geeft een voordelig saldo van ca. € 1.084.304. HCO heeft ca. € 714.000 aan directe loonkosten kunnen doorbelasten aan projecten. Daarnaast ontving HCO van rijk en gemeente Zwolle de index ad € 59.000. Dit bedrag was in de begroting 2014 niet meegenomen. In de loop van 2014 en in januari 2015 werden de bijdragen definitief bevestigd. Daarnaast was er een eenmalig bedrag ad. € 32.000 ten behoeve van een technische vervanging.

De bijdrage rijk bestaat uit 3 componenten, namelijk lumpsum en deltaplangelden.

Lumpsum rijk	€ 1.650.420 (onder programma Bedrijfsvoering)
Behoudsplan	€ 49.000 (onder programma Producten en Diensten)
Technische vervanging	€ 32.000 (balanspost tbv facturen in 2015)
Totale bijdrage rijk	€ 1.731.420

De afschrijvingen zitten iets beneden de lijn van de begroting. Huisvestingskosten en organisatiekosten zijn elk ca € 20.000 lager dan was begroot. Door zachte zomer en winter is er minder energieverbruik, ook is de energieprijs minder sterk gestegen. In de loop van het jaar is het schoonmaakcontract gewijzigd, hierdoor is het volledige budget niet gebruikt.

Programma Bedrijfsvoering bestaat nu grotendeels uit niet-directe loon- en materiële kosten ten behoeve van de Producten en Diensten van HCO. Grotendeels, omdat in de afschrijving ook nog posten zitten ten behoeve van het Programma Producten en Diensten. Door een kostenverdeelstaat is ook dit deel verdeeld over de verschillende Producten en Diensten.

De kostenverdeelstaat 2014 is als bijlage toegevoegd (zie bijlage VI)

Wat heeft het gekost?

Programma Bedrijfsvoering

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
Baten	3.717.783	3.656.594	3.665.461
Lasten	2.633.478	2.619.303	2.710.834
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	1.084.305	1.037.291	954.627
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	1.084.305	1.037.291	954.627

Het resultaat 2014 voor het programma bedrijfsvoering is positief. Het resultaat bedraagt € 1.084.304. Ten opzichte van de begroting is het positieve resultaat groter. Het positievere resultaat wordt veroorzaakt door een optelsom van meerdere oorzaken. Namelijk, meer directe uren doorbelast naar programma Producten en Diensten, lumpsum was hoger, afschrijvingen lager, loonkostenstijging door een nieuwe CAO met gestegen werkgeverslasten.

Evaluatie rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid

Het bestuur komt 4 keer per jaar bijeen; begrotingen, jaarbericht, financiële voortgang, convenanten, mogelijke samenwerking, organisatie en belangrijke projecten worden besproken. In de bijeenkomsten van juni, september en december wordt het bestuur op de hoogte gebracht over de financiële stand van zaken en het te verwachten eindejaarsaldo.

1.1.2. Programma Producten & Diensten

De doelstelling van dit programma is de uitvoering van de door de Archiefwet 1995 opgedragen taken, alsmede het realiseren van de cultuurhistorische missie van het Historisch Centrum Overijssel;

‘Wij presenteren met enthousiasme de geschiedenis van Overijssel en ondersteunen onderzoek voor jong en oud.’

In de gemeenschappelijke regeling zijn aan het Historisch Centrum Overijssel de navolgende werkzaamheden, taken en bevoegdheden van de minister en de gemeente overgedragen:

- a. de beheerstaken, te onderscheiden in het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden die berusten in de in het tweede lid genoemde archiefbewaarplassen;
- b. de taken en bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 15, derde lid, 16, tweede lid, 17, 18, 20, 26, tweede lid, 31 en 32 van de Archiefwet 1995;
- c. het adviseren en het doen van voorstellen aan de minister en de gemeente over de taken en bevoegdheden, die door de minister of de gemeente worden uitgevoerd ingevolge de artikelen 5, 6, 7, 8, 12, 13, 15, eerste en tweede lid, 30 en 32, tweede lid, van de Archiefwet 1995;
- d. het verrichten van door de minister of de gemeente opgedragen andere taken die verband houden met de behartiging van de belangen.

Het Historisch Centrum Overijssel stelt zich tevens ten doel het in de archieven ondergebrachte cultureel erfgoed op actieve wijze toegankelijk te maken en onder de aandacht te brengen van een breed publiek.

Na een presentatie van de kengetallen vindt u de inhoudelijke toelichtingen. Allereerst ten aanzien van de archiefwettelijke taak ‘het in goede, geordende en toegankelijke staat’ beheren van de collecties en het beschikbaar stellen van archiefbescheiden aan klanten.

Kengetallen	2014	2013	2012
<u>Collectiebeheer en –behoud</u>			
Aantal meters verpakken	42	112,5	223
% van de tijd voldoen aan deponthiëne	99%	99%	99%
Aantal extern verstrekte adviezen(betalend/gratis).	0/0	1/0	0/9
<u>Collectievorming</u>			
Aantal verworven collecties	33	15	19
Aantal meters verworven collecties	94	35	48
Aantal verworven filmitems	2632	1365	1.500
Aantal verworven beeldmateriaal	661	1541	500
<u>Collectie is toegankelijk</u>			
Aantal toegangen produceren	21	28	12
Aantal meters toegankelijk maken	65,9	26,5	230
Aantal nieuwe data aan databases op internet			
BS tbv Genlias	225081	112675	36.357
Percelen tbv Kadastrale Atlas	Gereed	Gereed	Gereed
Aantal documenten/foto's/etc. digitaliseren	5464	8462	14.726
<u>Presentaties</u>			
Bezoeken studiezaal	3507	3872	3.745
Bezoeken exposities	838	919	2.231
Bezoeken expositie topstukken gouden 15e eeuw	33244	-	-
Bezoeken lezingen, etc.	341	799	1.331
Bezoeken HCO-websites	537534		286.634
<u>Educatie</u>			
Aantal scholen; ontvangen(extern bereikt)	-	-	-
Aantal leerlingen extern bereikt(dir./indir.)	-	9500	10.488
Aantal leerlingen HCO	1380	1117	2.141
Aantal leerlingen t.b.v. tentoonstellingen	-	1041	1.200
<u>Zakelijke dienstverlening</u>			
Aantal projecten	3	4	3

Wat hebben we gedaan?

COLLECTIEBEHEER EN – BEHOUD

De Archiefwet 1995 verplicht het HCO tot bewaring van de haar toevertrouwde archieven en collecties in materieel goede en geordende staat. De materiële verzorging dient zodanig te zijn, dat raadpleging van de informatiedragers en de daarop vastgelegde informatie nu én in de toekomst verzekerd blijft voor recht- en bewijszoekenden en historische onderzoekers.

Het HCO kiest daarbij primair voor passieve conservering. Door goede bewaaromstandigheden en de juiste omgang met de stukken moet schade aan de documenten maximaal worden voorkomen. Eensdeels betekent dit opslag in depots die voldoen aan de wettelijk eisen van klimaat, beveiliging tegen brand- en diefstal, wering van uv-licht et cetera. Anderdeels wordt elk jaar een behoudsplan uitgevoerd, gericht op het schoon houden van de depots en de genormeerde verpakking en berging van archieven en collecties.

In 2014 is 42 strekkende meter archief (her)verpakt en geëtiketteerd. Vanuit de lumpsum van het rijk wordt jaarlijks een deel geormerkt voor behoud (€ 49.000). Wanneer een deel van het geormerkte niet volledig kan

worden besteed in verband met de beschikbare capaciteit, dan schuift het restant door naar het jaar daaropvolgend. De verplichting blijft bestaan.

Realisatie 2014

Baten

Bijdrage rijk Deltaplan € 49.000

Lasten

Materialen € 7.148

Uitgaven tbv netheid depot € 5.114

Personeelskosten € 22.533

Overige kosten € 1.764

€ 36.559

€ 12.441

Begin 2014 zijn de 1^e werkzaamheden al opgestart om het mogelijk te maken dat depot 3 en depot 6 in de loop van 2014 rijdend gemaakt kunnen worden. Er moest ruimte gecreëerd worden om zaken door te kunnen schuiven. In januari 2015 zijn de laatste werkzaamheden uitgevoerd. De aanschaf en de bijkomende kosten zijn betaald vanuit het ministerie OC&W via het Nationaal Archief. In het voorjaar 2015 wordt aan het Nationaal Archief verslag en verantwoording van het project gedaan. Voor de jaarrekening betekende deze activiteit kostenneutraal, de gemaakte kosten zijn gelijk aan de vergoeding van uit het rijk.

Door de werkzaamheden ten behoeve van de depots en opleidingen schuift het restant van de zgn Deltaplan-gelden bedrag, € 12.441, geoormerkt door naar 2015.

Verpakte archieven zie bijlage V.

E-depot in Overijssel

In de zomer van 2013 heeft de provincie Overijssel het Historisch Centrum Overijssel (HCO) de opdracht gegeven om een gemeenschappelijke e-Depotvoorziening tot stand te brengen, waarin lokale overheden straks hun duurzaam te bewaren digitale bestanden kunnen onderbrengen. Een e-depot is het geheel van organisatie, beleid, processen en procedures, financieel beheer, personeel, databeheer, databeveiliging en aanwezige hard- en software, dat het duurzaam beheren van te bewaren digitale archiefbescheiden mogelijk maakt. In het kader hiervan heeft het HCO met drie lokale overheden, de gemeenten Deventer en Dalfsen en het waterschap Groot-Salland, pilots uitgevoerd om de concrete opname van digitale bestanden in de applicatie van het Nationaal Archief te testen. Doel van het project is niet alleen om de feitelijke opname van digitale bestanden te testen maar ook om input te verzamelen voor het opstellen van kengetallen en business cases ten behoeve van potentiële deelnemers. Daarvoor is het HCO betrokken bij landelijke ontwikkelingen via de programma's Archief2020 en Digitale Taken Rijk (DTR). Ook wordt samengewerkt met andere regionaal-historische centra, zoals op het gebied van werkprocessen en metadata. Tijdens het project Gemeenschappelijke e-Depotvoorziening voor Overijssel zijn de drie pilots bij de gemeenten Deventer en Dalfsen en het waterschap Groot Salland in technisch opzicht geslaagd. Via trial en error is kennis en ervaring opgedaan over hoe de opname in een e-Depot dient te verlopen. Dit heeft tot veel informatie en inzicht geleid. In de loop van 2015 wordt het HCO aangesloten op de productieomgeving van het Nationaal Archief.

COLLECTIEVORMING

Toezicht

Verslag van de gemeentelijke archiefinspectie over 2014

De directeur van de Gemeenschappelijke Regeling Historische Centrum Overijssel (HCO) is op grond van artikel 32 van de Archiefwet 1995 belast met het toezicht op het beheer van de nog niet overgedragen archiefbescheiden van de gemeente Zwolle. In 2014 heeft het HCO tevens de gemeentelijke archiefinspectie in Deventer, Kampen en Enschede-Losser uitgevoerd, zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomsten tussen het HCO en die gemeenten. Op 22/24 oktober 2014 sloten het HCO en de Bestuursdienst Hardenberg-Ommen een driejarig dienstverleningsovereenkomst Archiefinspectie. Met andere Overijsselse gemeenten zullen in 2015 besprekingen worden gevoerd over de mogelijkheid om dienstverleningsovereenkomsten

Archiefinspectie aan te gaan. Deze ontwikkeling past in het streven van de Provincie Overijssel om (het toezicht op) archiefzorg en archiefbeheer bij gemeenten te versterken.

Gedurende het verslagjaar zijn voor een zestal zorgdragers werkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden vonden plaats op basis van werkplannen, die in overleg met de respectieve DIV-afdelingen tot stand waren gekomen. Inhoudelijk betrof het hier:

- Het uitvoeren van archiefwettelijke archiefinspecties bij (semi) overheidsorganisaties.
- Het samenstellen van KPI-verslagen in het kader van de toezichthoudende rol (WRGT) van de provincie.
- Het samenstellen dan wel bijdragen aan de vervaardiging van een Handboek Substitutie.
- Het leveren van bijdragen aan de opstelling van een Handboek Kwaliteitszorg.
- Het beoordelen van verzoeken om vernietiging van archiefbescheiden op grond van de gemeentelijke selectielijsten.
- Het opstellen van bewerkingsplannen in het kader van het wegwerken van inventarisatie-achterstanden.
- Het (begeleiden van) samenstellen van inventarissen van overheids-of particuliere archieven.
- Het verrichten van het relatiebeheer in het kader van de verwerving van archieven van particuliere maatschappelijke organisaties.

2. Verwerving

In 2014 is 93,9 m particulier archief verworven (zie bijlage). Er zijn geen nieuwe aanwinsten van overheidsarchief, mede gelet op de volle depots. In het verslagjaar zijn nieuwe verrijdbare stellingen geïnstalleerd (zie ook bij collectiebeheer). Er zijn geen archieven afgestoten.

Beeldmateriaal

In 2014 zijn ongeveer 2.770 items aan de audiovisuele collectie toegevoegd. Dit betrof, naast diverse kleinere aanwinsten, een omvangrijke audiovisuele collectie van het Historisch Museum Hengelo. Ook zijn er weer twee dorpsfilms van de Enschedese filmer J.W.L. Adolfs verworven. Deze dorpsfilms, waarvan er tussen 1949 en 1970 honderden in Nederland zijn gemaakt, vormen een bijzondere nationale collectie. Inhoudelijk zijn de films allemaal opgebouwd volgens hetzelfde stramien en daarmee niet eens bijzonder. Als je er een hebt gezien, zou je kunnen zeggen dat je ze allemaal hebt gezien. Maar omdat ze een prachtig tijdsbeeld geven en veel personen in beeld laten zien, zijn ze bij uitstek interessant voor de bewoners van de plaatsen waar ze gefilmd zijn.

TOEGANKELIJKHEID

1. Informatiebeleid

Het HCO is een informatie verwerkend bedrijf. Verwerving, beheer, ontsluiting en doelgroepgerichte presentatie van historische informatie zijn kernprocessen. Deze processen voltrekken zich in toenemende mate digitaal. Transparante, efficiënte, effectieve en duurzame informatievoorziening is daarom voor het HCO een even belangrijk bedrijfsmiddel als de fysieke infrastructuur, organisatie en personele en financiële middelen. Vanuit het in 2010 vastgestelde beleidsplan onder de titel *Meer mogelijk maken* is de route vastgelegd om naast de fysieke toegankelijkheid ook digitale toegankelijkheid te creëren. Dit ontwikkelplan voor historische informatiediensten doet richtinggevende uitspraken over informatiesystemen, beheer en onderhoud, ondersteuning, ict-infrastructuur en informatiemanagement.

Vanaf 2012 worden continue stappen gezet om verschillende collecties in verschillende systemen te concentreren. Daarnaast vergt het veel tijd en aandacht om collectie te kunnen laten migreren.

In 2014 zijn 2 collecties (Zwolsche courant 1945 t/m 1990 & Bibliotheekcollectie) geanalyseerd, getoetst op migratie en na een schoningsactie kunnen deze 2 collecties, in de 1^e helft van 2015 worden geconverteerd naar MAIS en Atlantis (onze backbonesystemen). Voor onze organisatie betekent dat minder licenties maar ook minder beheer op dus minder computersystemen.

Dit geheel van stappen om te gaan naar minder informatiesystemen maar met een toenemende toegankelijkheid stelt hoge eisen aan de informatie met de bijbehorende metadata. Voor het inrichten van dit soort informatiesystemen vereist een andere competenties dan we in onze organisatie hebben.

Duplicering door middel van scanning

In toenemende mate zoeken historisch geïnteresseerden informatie via het internet. Dat betekent dat zij niet alleen metadata (toegangen), maar in toenemende mate ook digitale duplicaten (scans) van de oorspronkelijke documenten op het web verwachten. Het is daarom de ambitie van het HCO de meest geraadpleegde documenten digitaal te presenteren. Met als gevolg gemak voor de gebruiker en naar verwachting ook een sterke vergroting van de ‘consumptie’ van historische informatie. Het HCO digitaliseert conform de open en duurzame digitale standaarden en formaten, zoals geadviseerd door DEN (Digitaal Erfgoed Nederland). Deze organisatie beheert het normatieve register van digitale standaarden voor het erfgoed.

Uitgaande van het *Plan van Aanpak voor scanning van de Overijsselse Burgerlijke Stand* (2010) is gesproken met Overijsselse gemeenten en de GSU (mormonen) over samenwerking bij scanning en internetpresentatie van de 2.5 miljoen akten van de Overijsselse Burgerlijke Stand. De eerste scans uit de periode 1951-1960 zijn al in 2013 op internet gepubliceerd. De grote bulk is in het najaar 2014 ontvangen en zal na bewerking gefaseerd op internet worden geplaatst.

Sowieso attenderen wij onze digitale bezoekers op dat veel digitale kopieën al gratis zijn te downloaden op verschillende websites.

Inmiddels is het aantal aanwezige digitale kopieën in 2014 toegenomen met ca. 55.000. Welke gratis zijn te downloaden via www.archieven.nl.

	2014	2013	2012
Aantal toegangen	29	28	23
Aantal scans	222.067	166.931	159.896

2. Toegankelijkheid van de collecties

Deze activiteit heeft tot doel documenten en informatiebestanden zo veel mogelijk zonder tussenkomst van de beheerder, raadpleegbaar te laten zijn in een publieksgerichte (digitale) interface.

2.1. Archievenoverzicht

Het samenstellen van een online systematisch gerubriceerd digitaal overzicht van archieven en collecties is een continue proces. Het 1^e overzicht is van het voorjaar 2012 en vervangt de vele papieren overzichten die te raadplegen waren op alleen de studiezaal. In 2014 is een onderzoek gestart naar de consistentie van de beide toegangen, namelijk de digitale toegang te raadplegen via www.archieven.nl en een fysieke papieren toegang in de inventarisboeken te raadplegen op de studiezaal. Door een intensieve controle, met behulp van vrijwilligers, zijn beide toegangen met elkaar vergeleken en komt er veel uitzoekwerk naar boven.

In 2014 lag het plan om de archiefbank operationeel te maken en de digitale bezoekers meer te kunnen bedienen. Door de controle bleek dat we onvoldoende zicht hadden op de kwaliteit van het aangeboden via www.archieven.nl. In december is wel een deelfunctionaliteit operationeel gegaan, waardoor bezoekers vooraf archiefstukken kunnen aanvragen. Op de gewenste dag liggen de aangevraagde stukken dan klaar om te raadplegen. De volledige invoering van de archiefbank vindt plaats in 2015.

2.2. Archiefinventarissen

In 2014 werden 18 toegangen geproduceerd, waarmee 10 meter archief toegankelijk is gemaakt. Het betrof met name archieven die met behulp van vrijwilligers toegankelijk zijn gemaakt. Ook zijn door de controle slag als resultaat de 1^e serie van toegangen gepubliceerd via www.archieven.nl. Voor de digitale bezoekers betekent dat voor raadpleging via internet 322 meter archief toegankelijk is gemaakt.

2.3. Indicering en catalogisering

2.3.2. Indicering Burgerlijke Stand

Het HCO participeert sinds jaar en dag in het nationale project Genlias, dat in 2012 is opgevolgd door www.wiewaswie.nl. In 2014 voegden tientallen vrijwilligers op 6 locaties geboorteakten toe, waardoor in totaal 243.381 akten van Almelo, Enschede (deels) IJsselmuiden, Lonneker, Vriezenveen, Wilsum, Zwolle (deels) en Zwollerkerspel konden worden gepubliceerd. De herindicering van de 723.000 overlijdensakten uit de periode 1811-1960 is voltooid. Alle overlijdensakten uit de periode 1951-1960 zijn online voorzien van scans. Ook het publiek wist de Overijsselse gegevens uit WieWasWie steeds meer te vinden::

	2014	2013
Aantal akten	1.314.249	1.256.327
Sessies	483.394	393.285
Unieke gebruikers	93.503	80.171
Paginaweergaven	5.189.339	4.070.719
Pagina's per sessie	10,74	10,35

2.3.3. Beeldmateriaal

Nadat in voorgaande jaren de prioriteit heel gelegen op het digitaliseren van 8mm, 16mm en 35mm filmmateriaal, kon in 2014 een begin worden gemaakt met het, zo mogelijk, nog kwetsbaardere videomateriaal. Door middel van sponsoring van het bedrijf Supersens en van de Deventer filmer Paul van Agten (Le Chapeau) konden een aantal ¼ inch videotapes van de Pancratiuskerk te Haaksbergen en van een van de eerste lokale omroepen in Nederland, de Kabel Omroep Deventer (KOD) worden gedigitaliseerd. Dit betrof materiaal uit de jaren '70, toen het gebruik van video in plaats van film nog in de kinderschoenen stond.

Aan ontsluiting van de beeldcollecties van het HCO werken 25 vrijwilligers, voor zowel bewegend als topografisch-historisch beeld.

2.3.5. Bibliotheek

In 2014 heeft het HCO 150 boeken en ruim 550 tijdschriften verworven en gecatalogiseerd. In 2014 is het project conversie Bicat naar Maïs gestart waardoor de collectie in een ander collectiebeheersysteem wordt beheerd en waardoor de boeken en tijdschriften in samenhang met de inventarissen vindbaar zijn.

DIENSTVERLENING

Dienstverlening is een breed begrip, namelijk onze dienstverlening ten behoeve van archiefonderzoek, maar ook op een actieve wijze het Overijssels publiek deelgenoot maken van de Overijsselse geschiedenis. Ook de werkzaamheden ten behoeve van andere overheidsinstellingen waarbij archivalische kennis is vereist.

Publieksactiviteiten

Publieksactiviteiten door HCO is op te delen in 2 delen, namelijk fysieke en digitale activiteiten.

Fysiek betekent dat wij de burger uitnodigen naar tentoonstellingen, lezingen, boekpresentaties, rondleidingen ed dan wel dat wij naar de burger toegaan.

Digitaal betekent dit met het behulp van het platform MijnStadMijnDorp op internet voor de Overijsselse burger een bron van allerlei historische informatie, verhalen ed. aan te bieden. Aan de andere kant voor historisch verenigingen en anderen, om een publicatie middel te bieden zodat er een actieve geschiedenismarkt ontstaat waar de Overijsselaar elkaar vindt en actief verhalen en beeldmateriaal aan toevoegen. Het platform MijnStadMijnDorp is dankzij een subsidie van de provincie Overijssel mogelijk geworden.

Het platform MijnStadMijnDorp heeft in 2014 een re-design ondergaan. Nieuwe zoekwegen, nieuwe functionaliteiten zijn er aan toegevoegd. Eind 2014 is het vernieuwde platform operationeel gegaan. Inmiddels hebben zich 101 groepen aangemeld. Ca 30 groepen, voornamelijk historische verenigingen of oudheidkamers zijn actief bezig.

In 2014 heeft het HCO een aantal succesvolle publicaties over Zwolle op zijn naam staan, altijd in samenwerking met partners. De eerste die genoemd moet worden is 'Mannen van de straat', een samenwerking tussen de ROVA, uitgeverij Waanders en het HCO. Het boek is samengesteld en geschreven door Herman Aarts. Het tweede boek is het boek 'Zwolle 40-45', een samenwerking met uitgeverij WBooks, samengesteld en geschreven door Herman Aarts en HCO-medewerker Paul Harmens.

Het derde boek is 'Zwolle jaren later', in samenwerking met WBooks en samengesteld en geschreven door Joop van Putten.

De exposities waren de jaarlijkse expositie over de Tweede Wereldoorlog (educatief), de expositie 'OverZien' van Gijs Dragt, de expositie in de Grote Kerk 'Topstukken uit de Gouden Eeuw van Zwolle' in samenwerking met de Fundatie, de Foto-ontdekking Beestenmarkt en Veemarkt en tenslotte de foto expositie over PEC Zwolle. In het kader van de Monumenten biënale in juni hebben we nog een vitrine expositie gemaakt over gesloopte monumenten in Zwolle.

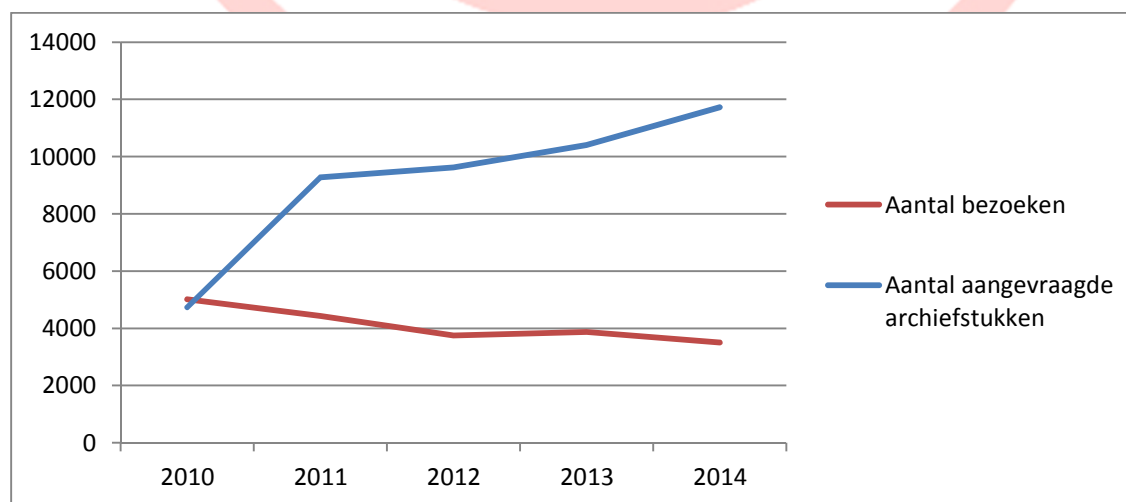
De rondleidingen van het HCO beleefden een doorbraak in aandacht en aantallen. Steeds meer mensen vinden een rondleiding door onze fantastische groep vrijwilligers de moeite waard en laten zich rondleiden door de stad of door de schatkamers van het HCO.

Ondanks beperkte middelen ontving het HCO toch 1380 leerlingen in het HCO, een lichte stijging ten opzichte van 2013. Het aantal leerlingen dat we in de provincie hebben bereikt is wel flink gedaald omdat hierop geen acties zijn ondernomen. Hoogtepunt was educatieve expositie over de Tweede Wereldoorlog met ook een aanvullend theaterprogramma dat door de kinderen van groep 7/8 ademloos werd aanschouwd.

STUDIEZAAL

Sinds de start in 2002 met de website Genlias, de voorloper van de huidige website www.wiewaswie.nl, is de groep bezoekers aan de archieven aan het veranderen. Vanaf eind negentiger jaren liep het aantal genealogen langzaam terug tot ca. 2008, daarna ging het sneller. Steeds meer genealogen vinden op websites allerlei genealogische informatie. Sinds een aantal jaren zijn op de website www.familysearch.com digitale kopieën eenvoudig te downloaden. Mede hierdoor lopen de aanvragen om kopieën van akten sterk terug met als gevolg daarvan ook de omzet.

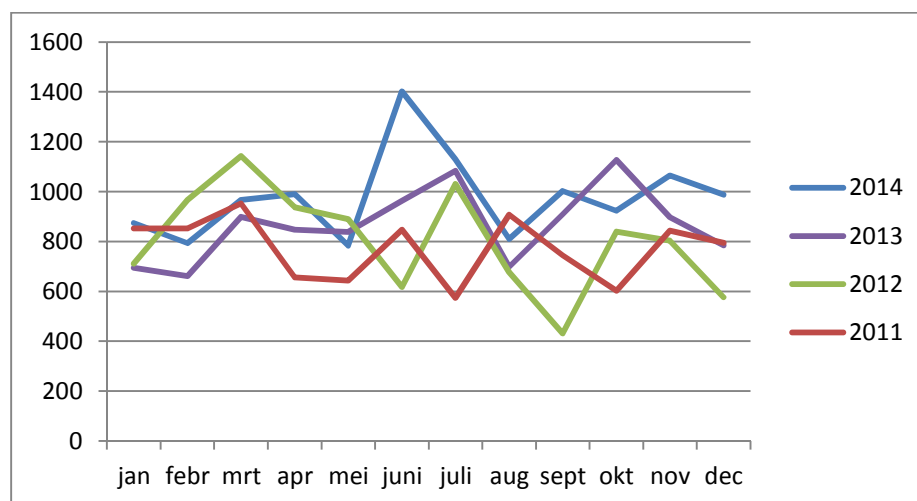
Het aantal unieke bezoekers blijft ongeveer gelijk, het aantal bezoeken stijgt licht, maar het aantal archiefstukken dat men opvraagt voor archiefonderzoek blijft sterk stijgen.

Bovenstaande grafiek geeft het aantal studiezaalbezoeken weer en het aantal originele stukken die zijn geraadpleegd.

Er waren al signalen van medewerkers dat het drukker wordt op de studiezaal. Met name bij archiefonderzoek en het opvragen van archiefstukken. De dalende lijn m.b.t. genealogisch onderzoek is gestopt. Hier is een stabiel beeld te zien. Gemiddeld 3 bezoekers per dag met soms wat pieken naar 8 bezoekers.

In de grafiek hieronder wordt het bezoekersverloop van de afgelopen 4 jaar weergegeven per maand. De blauwe lijn geeft 2014 weer, deze ligt meer aan de bovenkant dan de ander gekleurde lijnen(2011, 2012 en 2013).

Uit gesprekken tussen de medewerkers en bezoekers blijkt dat de stijging van aangevraagde archiefstukken ook komt doordat men thuis eerst vooronderzoek kan doen via www.archieven.nl. Met andere woorden men komt goed voorbereid bij HCO en weet welke archiefstukken men wil raadplegen. Daarnaast zijn er bezoekers die zelf met behulp van een digitale camera foto's nemen van de archiefstukken en vervolgens thuis het onderzoek doen.

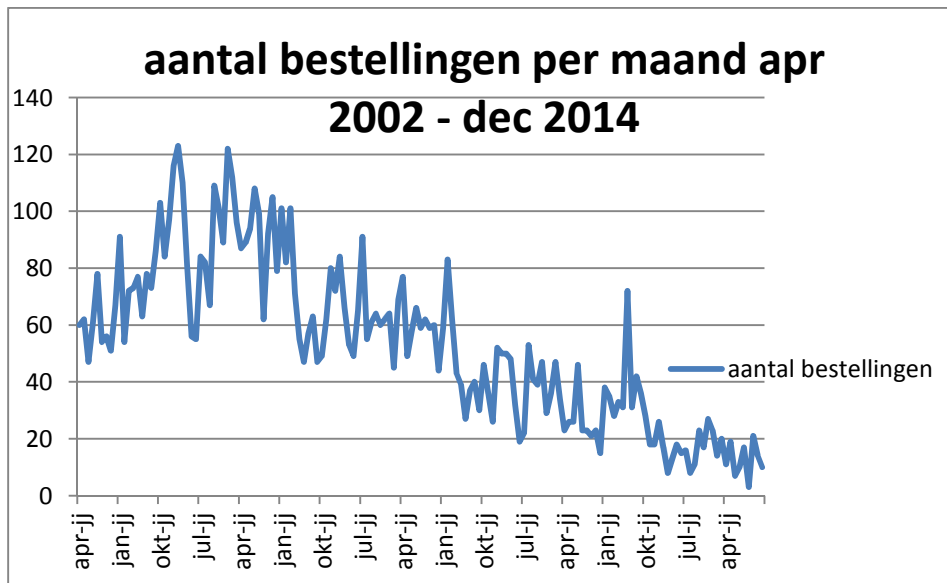
Top 10 van aangevraagde stukken periode januari tot en met december 2014

0145	Kadaster	907
0700	Stadsarchief Zwolle tot 1813	788
0025	Provinciaal Bestuur	612
0635	Zwolle, bouwvergunningen 1951-1979	538
0638	Zwolle, bouwvergunningen 1901-1950	525
0652	Stichting Collectie Zwolle 1940-1945	498
0122	Notarissen	388
0702.1	Zwolle, bouwvergunningen (B-serie)	377
0003.1	Staten van Overijssel	303
0005A	Bibliotheek	<u>245</u>
		5181

Bouwvergunningen van de gemeente Zwolle komen in 3 toegangen voor. Door inwoners van Zwolle, aannemers en makelaars zijn in totaal 1.440 bouwdoSSIERS bekeken(2013 :1037 dossiers). Ca. 12 % van het totaal aantal aangevraagde archiefstukken.

Hieronder een dalende grafiek m.b.t. aantal opdrachten per maand via internet en/of studiezaal vanaf april 2002. De piek in de jaren 2003 tot ca 2005 kwam grotendeels door de hoeveelheid bestellingen van een kopie van een BS-akte. De verwachting is dat dit aantal verder zal afnemen.

Dit beeld is ook weer terug te zien in een dalende omzet van kopieën. De dip tussen 2005 en 2007 was de periode van de verbouwing van HCO. Bij de omzet van de kopieën is een lichte stijging te zien ten gevolge van extra omzet bouwtekeningen en verkoop van USB-sticks.

In het najaar heeft BRAIN (Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland) de kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven 2013 laten uitvoeren. Dit keer werden bezoekers verzocht om via internet de enquête in te vullen. Bij reacties van bezoekers kreeg men wel een gevoel dat internet wat verder bij de bezoeker weg staat dan het invullen met een pen van de enquête. Bij de resultaten bleek dat slechts 35 bezoekers de moeite hebben genomen om de enquête via internet in te vullen. De uitkomsten van de kwaliteitsmonitor geeft aan dat de verhouding man/vrouw van de invullers van de enquête anders is dan het landelijke beeld, namelijk 86 % is man en 14% is vrouw (landelijk 70/30). De bezoekers geven HCO een gemiddeld rapportcijfer van 7,2 (landelijk gemiddelde 7,7). Over de hele linie verschillen de cijfers t.o.v. het landelijke met tienden van procenten. Behalve op hoeveelheid beschikbare gedigitaliseerde bronnen op internet. HCO-score is 5,7, dit is laag t.ov. het landelijke gemiddelde van 7,2.

Inlichtingenverzoeken.

De distributie en afhandeling van de inlichtingenverzoeken en bestellingen als ook de vernieuwde wijze van registratie is in januari 2014 geëvalueerd. Deze evaluatie heeft bevestigd dat de insteek goed is en dat we hier verder mee doorgaan. Door alles binnen te laten komen via het digitale loket contacthco@historischcentrumoverijssel.nl zijn we in staat om aantallen en soorten goed te monitoren. Sowiezo is duidelijk dat er een stijging is van 917 inlichtingen verzoeken naar 1201, een stijging van 30 %.

Een belangrijk item waaraan gewerkt moet worden is dat bezoekers met vragen, denken dat de antwoorden al klaar liggen en verwachten dat wij inhoudelijke deskundigen zijn. Vragen zoals “Wat was de liturgie bij een bepaalde kerkdienst in 1910”, via “Ik heb het vanmiddag nodig.” tot “Wilt u even aangeven waar asbest is te vinden op de bouwtekening”?

Hieronder een overzicht van de inlichtingenverzoeken per categorie.

	Totaal
Genealogie	306
Niet openbaar(incl POD/PRA)	53
Films	37
Foto en Beeldbank	74
WOII(excl POD/PRA)	33
Archieven, gebouwen	609
Beheer&onderhoud, openbaarheid van, aanbidding van archieven	52
Kadaster	37
Totaal	1201

ZAKELIJKE DIENSTVERLENING

Gebruik zalen

Het Historisch Centrum Overijssel beschikt over verschillende zalen die, naast het eigen gebruik, ook beschikbaar zijn voor verhuur (voor activiteiten die een verband hebben met de geschiedenis van Overijssel). Het Historisch Centrum Overijssel ontvangt groepen tussen 10 en 120 personen. In 2014 zijn de zalen 29 keer aan verschillende externe aanvragers verhuurd. Dit betekende 1.153 bezoekers als gevolg van zaalverhuur, een lichte daling ten aanzien van 2013.

Werkzaamheden

HCO heeft voor vier gemeenten in de provincie werkzaamheden uitgevoerd, waarbij een archivaris een aantal archief wettelijke taken heeft uitgevoerd.

Wat heeft het gekost?

Programma Producten en diensten

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
Baten	624.716	118.500	403.398
Lasten	1.626.152	1.102.501	1.108.730
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	-1.001.436	-984.001	-705.332
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-1.001.436	-984.001	-705.332

De lasten bij het programma Producten en Diensten zijn € 1.001.432 hoger dan de baten. De totale baten (externe gelden) eindigt op € 624.718. De totale lasten kwamen uit op € 1.626.150. De verdeling over loonkosten en materiele kosten is ca. 44% en 56% (2013: 58% en 42 %).

Het totale programma producten en diensten levert dus een negatief resultaat van € 1.001.432. In het financiële gedeelte van het verslag worden de cijfers nader toegelicht.

Evaluatie rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid

HCO richt zich op het met enthousiasme presenteren van de geschiedenis van Overijssel en Zwolle. Vooraf worden er een aantal richtingen bepaald. Naderhand, meestal na de vaststelling van de begroting, komt er zicht op hoe een en ander gerealiseerd kan en gaat worden. Soms dient zich tussendoor iets aan, terwijl een ander project vertraging oploopt. Soms kunnen we een medewerker op een betalende klus zetten. In deze wereld waarin HCO als cultureel ondernemer aan de slag moet gaan, betekent dat HCO kansen moet grijpen, maar ook moet opzoeken. Met als gevolg dat het verloop van projecten zeer wisselend kan zijn.

1.1.3. Algemene dekkingsmiddelen

Saldo van de financieringsfunctie (rentebaten – rentelasten):

Financieringsfunctie

Ten gevolge van de geldlening bij de BNG met een looptijd van 15 jaar is de te betalen rente per jaar een niet te beïnvloeden component.

Anders is het met de rente op het saldo van de Rekening Courant krediet bij de SNS-bank en de daaraan gekoppelde spaarrekening. Voorgaande jaren had HCO door vele vooruitbetalingen van allerlei projectbijdragen geen gebruik hoeven maken van de kredietfaciliteit van HCO, jaarlijks ontving HCO rente. Voor 2014 ontving HCO minder rente, nl € 1.716 (2013 € 12.800; 2012 € 6.200 ; 2011 € 14.000). De daling werd veroorzaakt door het schatkistbankieren en de lage markttrente.

Het saldo van de Rekening Courant krediet is in 2014 niet negatief geweest. Tegen over de te betalen rente ten behoeve van de BNG-lening en ten behoeve van de Lage landen (totaal € 34.460).

Overige algemene dekkingsmiddelen (incidentele, niet aan de programma's toegerekende bijdragen):

In de jaarrekening 2014 zijn na ijlende posten opgenomen met betrekking tot Bijzondere Baten & Lasten. De incidentele baten en lasten die betrekking hebben op voorgaande boekjaren en waarin de begroting niet voorzag, zijn hier verantwoord. Voor 2014 waren er meer baten dan lasten, belangrijke veroorzakers zijn de verrekening van de luchtzuivering via de RGD, eindafrekeningen van energie factuur, correcties van E&Y, Wezo en belastingdienst. Dit na de vaststelling van de jaarrekening 2013.

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2014	2014	2013
Baten	27.537	-	16.246
Lasten	4.328	-	10.391
Saldo	23.210	-	5.855

1.2. Paragrafen

Artikel 26 BBV schrijft voor dat in het jaarverslag dezelfde paragrafen opgenomen moeten worden als die in de begroting opgenomen zijn. In dit hoofdstuk geven wij het kader aan waaraan de paragrafen minimaal dienen te voldoen.

De (minimaal) verplichte paragrafen zijn:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- rechtmatigheid.

1.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen en risicobeheersing van een organisatie wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's die de organisatie loopt. De weerstandscapaciteit bestaat uit de vrij beschikbare reserves. De Algemene Reserve bedroeg ultimo 2013 € 31.900 positief. Na een 6 tal jaren met een negatief eigen vermogen gewerkt te hebben, heeft het eind resultaat van 2012 ons tot een positief Eigen Vermogen gebracht.

In december 2013 heeft het Algemeen Bestuur de notitie Weerstandvermogen vastgesteld. Hier is op basis van risicobedragen en kansen een weerstandvermogen vastgesteld van € 100.000. Hierbij is de opmerking gemaakt voor de thans te lopen risico's. Elk jaar dient er een korte analyse plaats te vinden mbt mogelijke risico's.

Notitie weerstandsvermogen december 2013

Een algemene norm voor het weerstandsvermogen is in de regelgeving BBV niet opgenomen. Wel zijn er hulpmiddelen om tot vaststelling van een weerstandsvermogen te komen. Van belang hierbij zijn 2 elementen namelijk, het risico wat een organisatie loopt en de beschikbare reserve.

Een inventarisatie mbt de risico's, de bedragen, de kans en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het volgende weer:

Weerstandvermogen	Kosten	kans	€ 100.100
	Vervanging ivm ziekte mbt specifieke functies	€ 75.000	40%
Calamiteit mbt depot	€ 250.000	5%	€ 12.500
Gebruikerszaken gebouw	€ 50.000	40%	€ 20.000
Tegenvallers in projecten	€ 50.000	40%	€ 20.000
Stijging P-lasten meer dan 0,5%	€ 14.000	40%	€ 5.600
Onvoorzien	€ 20.000	60%	€ 12.000

Hierbij wordt de kans in percentage als volgt vastgesteld:

	score
Doet zich meer malen per jaar voor	100%
Doet zich 1 maal per jaar voor	80%
Doet zich 1 maal per 2 jaar voor	60%
Doet zich 1 maal per 5 jaar voor	40%
Doet zich minder dan 1 maal per 5 jaar	20%
Doet zich 1 maal per 20 jaar voor	5%

Het weerstandsvermogen is vastgelegd in de Algemene reserve. Saldo per 1 januari 2014 € 100.001.

Bestuur heeft tijdens de bestuursvergadering (december 2013) de notitie weerstandvermogen (groot € 100.000) vastgesteld met de restrictie het weerstandsvermogen elk jaar te beoordelen op zijn actualiteit.

In de jaren eind 2016 tot 2018 komen afschrijvingen vrij te vallen ter waarde van ca. € 130.000. In 2017 bereikt de eerste medewerker met een regeling haar pensioengerechtigde leeftijd. Gefaseerd verlaten er tot 2021 nog 5 medewerkers HCO wegens pensioen. In 2021 eindigt de lening (€ 1.500.000 looptijd 15 jaar) bij de BNG.

Op de peildatum 31 december 2014 is er op dit moment geen aanleiding om het weerstandsvermogen op te hogen.

1.2.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Het gebouw waarin het HCO is gehuisvest is niet in eigendom. Het HCO heeft een huurovereenkomst met de Rijksgebouwendienst van het Ministerie van VROM. Voor haar automatiseringsapparatuur en de gebruikte softwarepakketten heeft het HCO onderhoud- en servicecontracten afgesloten met de leveranciers.

Onze collectie is een cultuurcollectie en is dus niet financieel verantwoord. Toch zijn de uitgaven fors om ze voor ons nageslacht te bewaren. Denk aan de luchtvochtigheid, temperatuur, luchtzuivering en het verpakken in zuurvrij papier en dozen. Al deze kosten staan in de jaarlijkse begroting van het Programma Producten en Diensten bij subcategorie Collectie Beheer en Behoud. Het ministerie OCW kent het HCO jaarlijks een geormerkt bedrag toe (in 2014 € 49.000,-) dat besteed dient te worden aan Collectie Beheer en Behoud onderdeel van het Programma Producten en Diensten.

1.2.3. Financiering

Historisch Centrum Overijssel ontvangt van het Rijk per kwartaal een bijdrage. De gemeente Zwolle maakt maandelijks haar bijdrage over. Met ingang van 1 januari 2012 is het rijk terug getreden als het gaat om het beheer van de provinciale archieven. De provincie Overijssel heeft door middel van een factuur haar bijdrage 2014 overgemaakt. Voor de volgende cultuurperiode worden afspraken gemaakt voor een definitieve regeling met betrekking tot de provinciale archieven, mogelijkheden zijn onder meer deelnemer in de regeling of een dienstverleningsovereenkomst.

Daarnaast heeft het HCO in 2006 een 15 jarige geldlening à € 1.700.000,- afgesloten bij de BNG en een Rekening-courant krediet à € 750.000,- bij de SNS. Met de SNS is in 2012 in onderling overleg het maximale krediet kosteloos verlaagd naar € 500.000 (ten gevolge van de 'Basel-akkoorden').

De meerjaren-liquiditeitsbegroting heeft in 2006 aangegeven dat de jaren daarna het negatieve saldo op de Rekening-courant krediet langzaam weer naar het positieve oploopt. Daarnaast ontvangt HCO geregeld subsidies ten behoeve van allerlei projecten.

Door de subsidies, waarbij de gelden vooruit zijn ontvangen kon het HCO volstaan om een enkele keer gebruik te maken van het rekening-courant krediet. Dit betekende geen rentekosten maar renteopbrengsten (2014 € 1716, 2013 € 12.800, 2012 € 6200 en 2011 € 14.000). Duidelijk is te zien dat de renteopbrengsten ten gevolge van de invoering van schatkistbankieren en een lage marktrente flink is gedaald.

In 2014 heeft HCO geen gebruikt gemaakt van de rekening courant krediet.

1.2.4. Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie in haar activiteiten die het bestuur vraagt. Zo effectief en efficiënt mogelijk in de uitvoering ervan en ten dienststellen aan het publiek.

Investeringsbeleid

In 2006 heeft het HCO ten behoeve van de opening van de nieuwe publieksvleugel flinke investeringen gedaan. Ook de investeringen ten behoeve van ICT en Audiovisueel waren fors. Bij aanvang van de meerjarenbegroting was jaarlijks € 400.000 begroot aan afschrijvingen. De afgelopen jaren is de begroting naar beneden aangepast naar € 300.000, waarbij investeringen zijn ingeruild voor exploitatielasten (computer servers incl. beheer, externe storage). Met ingang van 2013 is het budget aan afschrijvingen verlaagd met € 25.000 naar € 275.000.

Organisatiestructuur

Eind 2013 is besloten om het accent op de processen te leggen en niet op afdelingen. De aansturing door 2 managers is duidelijk gericht op processen en de betrokken medewerkers in de processen.

Belangrijkste processen zijn:

- directie
- bedrijfsvoering
- publieksdiensten
- dienstverlening
- collectiebeheer en behoud
- verwerving
- E-depot
- Toegankelijkheid

In januari zijn we gestart met de operationalisatie hiervan. Samen met de medewerkers hebben we bepaald wat wel en wat niet tot de processen behoren en wat hun taak en verantwoordelijkheid hierin is. Door vast te houden aan de primaire processen ontstaat er duidelijk inzicht dat het takenpakket van een aantal medewerkers zeer breed is en dat zij moeten rennen om zaken in de lucht te houden.

Administratieve organisatie

Naast de BBV- richtlijnen zijn er aanvullende kaders tbv de organisatie, namelijk :

- Financiële verordening art 212 Gemeentewet(art 18 GR HCO).
- Controle verordening art 213 Gemeentewet(art 18 GR HCO)
- Verordening periodiek onderzoek, doelmatigheid en doeltreffendheid art 213a Gemeentewet.
- Vierjarig beleidsplan, activiteitenplan en meerjarenbegroting(art. 19 GR HCO)
- Directiestatuut HCO(art 30 GR HCO)
- Beleidskadernota investeringen en afschrijvingen
- Beleidskadernota reserves en voorzieningen/weerstandsvermogen
- Treasurystatuut
- Weerstandsvermogen

Informatisering en automatisering

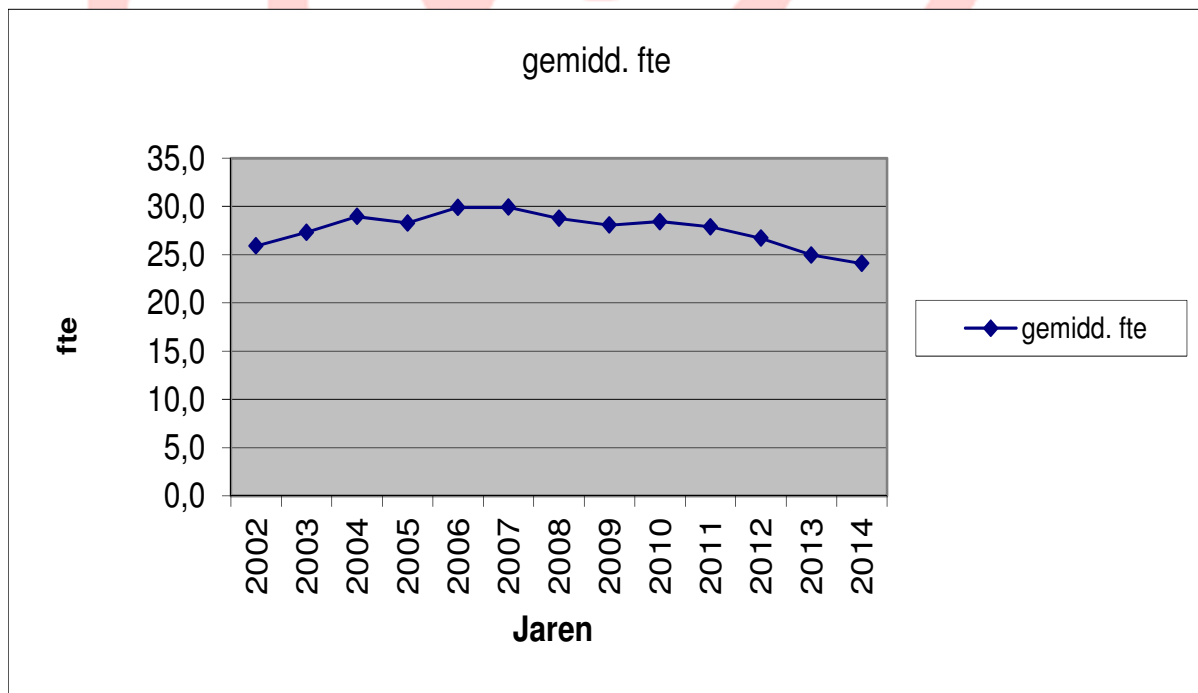
Binnen het HCO zijn we in 2012 begonnen om een onderscheid te maken in systemen ten aanzien van de bedrijfsvoering en ten behoeve van onze producten en diensten. De reden hiervoor was en nog steeds is dat de HCO organisatie te klein is om een ICT-afdeling te hebben, waar expertise op een breed front 5 dagen per week, ca. 10 uur per dag aanwezig moet zijn. Daarnaast zou een uitbreiding van de computerruimte met alle bijkomende investeringen en bemensing een te zware financiële last zijn.

Met de RGD zijn wij in overleg om gebouw gebonden computersystemen (klimaat, beveiliging en toegang) over te brengen naar hun verantwoordelijkheid. In 2013 is hiervoor door de RGD een onderzoek gestart, waarbij wij rekenden dat in 2014 de stap gezet kan worden. In de 2^e helft van 2014 is er via het Nationaal Archief door OCW € 32.000 ter beschikking gesteld om dit te realiseren. In oktober was eindelijk bekend hoe een en ander technisch gerealiseerd kon worden. Hierna is door de RGD de opdracht gegeven om het plan ten uitvoer te brengen. Realisatie ligt nu gepland in de 1^e helft van 2015.

Nadat wij in 2012 onze servers hadden uitbesteed, is in het najaar met een ICT-leverancier afgesproken dat zij het beheer voor hun rekening nemen van alle standaard ICT-werkplekken. Op termijn is het de bedoeling dat wij in de toekomst gaan werken naar een standaard ICT-werkplek voor een vast bedrag per maand voor de hardware, software, beheer en onderhoud. In 2014 is het beheer voor 90 % overgenomen door een ICT-leverancier. Begin 2015 worden de laatste werkzaamheden uitgevoerd, daarna ligt het beheer van de gebouw gebonden systemen bij de onderhoudspartij die de RGD voor het gebouw heeft gecontracteerd. Het beheer op de dan aanwezig standaard-pc's wordt dan door derden gedaan.

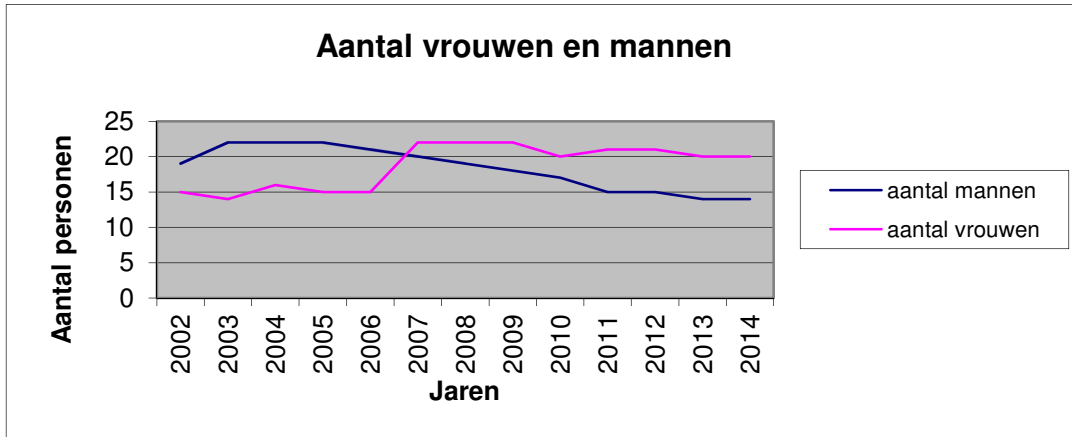
Personeel

Gemiddeld aantal fte's is, sinds de piek in 2006, dalende. Hoewel de grafiek een lichte stijging laat zien in 2010, zet de dalende trend door. Er waren per 31 december 2014 absoluut 24,2 fte in vaste dienst bij het HCO (gemiddeld 24,07 fte).

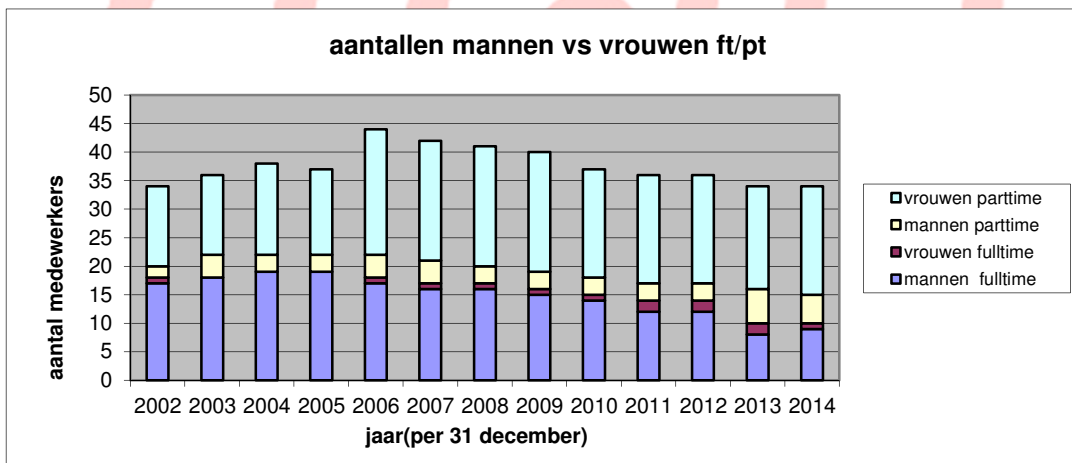

Verhouding mannen/vrouwen

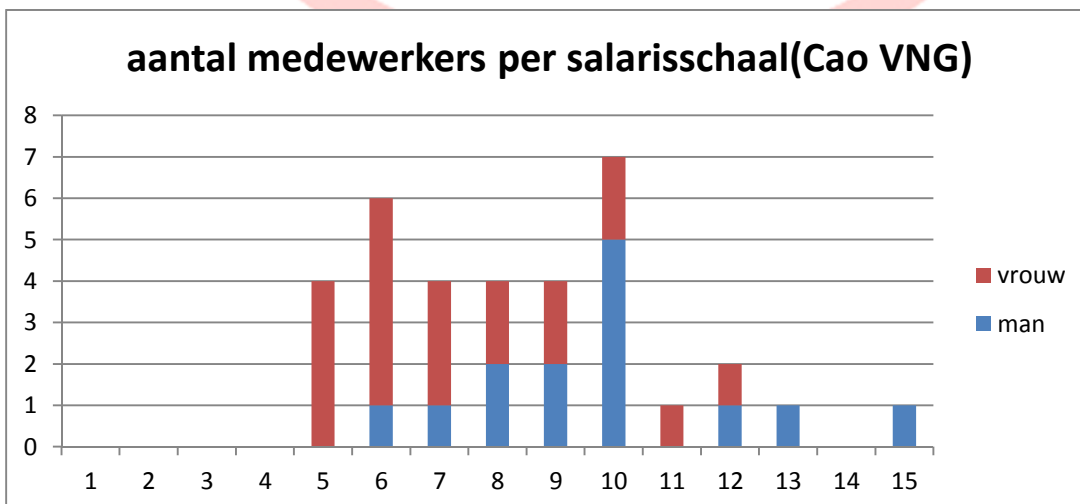
Sinds 2005 is het aantal mannen dalende en per 2006 het aantal vrouwen stijgende. Ook weer voor 2014 zijn er meer vrouwen dan mannen. Dit beeld zal naar verwachting komende jaren stand houden. Na 2016 begint een periode van ca. 4 jaar waar een aantal medewerkers met pensioen zullen gaan, waarvan ca. 75 % man.

Onderstaande grafiek geeft weer een dalende lijn van fulltime mannen. Door een tijdelijke urenuitbreiding is het aantal fulltime mannen gestegen met 1. Bij het aantal vrouwen heeft 1 persoon haar fulltime dienstverband op eigen verzoek omgezet naar parttime.

Hierbij het overzicht met betrekking tot salariering van de medewerkers per salarisschaal welke gekoppeld is aan een functieschaal. HCO hanteert de salaristabel gemeenteambtenaren per 1 oktober 2014(CAO VNG)

Kansen en bedreigingen

Kansen:

- Na besluitvorming van rijk, provincie en gemeente met betrekking tot de Gemeenschappelijke Regeling kan de provincie kiezen voor een grotere rol in de cultuurhistorie van Overijssel. Samenwerken met andere instellingen biedt voor de partijen voordelen, maar ook voor het publiek. Dit betekent dat er op een aantal bedrijfsvoering zaken schaalvoordelen gewonnen kunnen worden. Daarnaast is door de omvang van de organisatie op een breed front expertise aanwezig, waar meerdere partijen gebruik van zouden kunnen maken.
- Het introduceren van een gemeenschappelijke E-depotvoorziening ten behoeve van de Overijsselse gemeenten kan een grotere rol wegleggen voor HCO.
- Het ontsluiten en toegankelijk maken van databases en het hieraan koppelen van ander soortige informatie.
- Door bezuinigingen ontstaan er nieuwe wegen tot samenwerken.
- Door het inhuizen van de Stichting IJsselacademie ontstaan er mogelijkheden tot verdere intensievere samenwerking.

Bedreigingen:

- Het inverdienvermogen dat het HCO probeert te realiseren is laag en zal de komende jaren op een laag niveau blijven staan.
- De werkgeverslasten zijn de afgelopen jaren sterk gestegen.
- Door druk op het bedrijfsleven zullen er grotere inspanningen verricht moeten worden om een nieuwe externe geldstromen aan te boren. Dit zal betekenen eerst flink investeren in relaties voordat dit kan leiden tot een substantiële geldstroom.
- De bezuinigingen die nu in Nederland gaande zijn, bedreigen ook het HCO.
- Ten gevolge van de maatschappelijk ontwikkelingen dat bezoekers meer digitaal materiaal willen raadplegen via internet en veel eenmalige subsidies om materialen te digitaliseren stijgen de ICT kosten explosief. De verhouding is ongeveer 5 : 1, met andere woorden materiaal voor € 100.000 laten digitaliseren, doen de exploitatiekosten toenemen met ca. € 20.000.
- Door het vertrek van 6 medewerkers eind 2012, begin 2013 zitten we krap in bemensing op de wettelijk taken.
- Invoering van vennootschapsbelasting voor overheden per 1 januari 2016 betekent dat op het kleine ondernemen extra belasting geheven zal gaan worden.
- In het huisvestingbeleid voor archieven die zijn gehuisvest in panden van het Rijksvastgoedbedrijf komt verandering. De wens van het Rijksvastgoedbedrijf is dat de huurders meer zelfbeslissingsbevoegdheid krijgen, door zelf te gaan sparen voor onderhoud. Inruil hiervoor betaalt men een lager verbruiksvergoeding voor het pand.

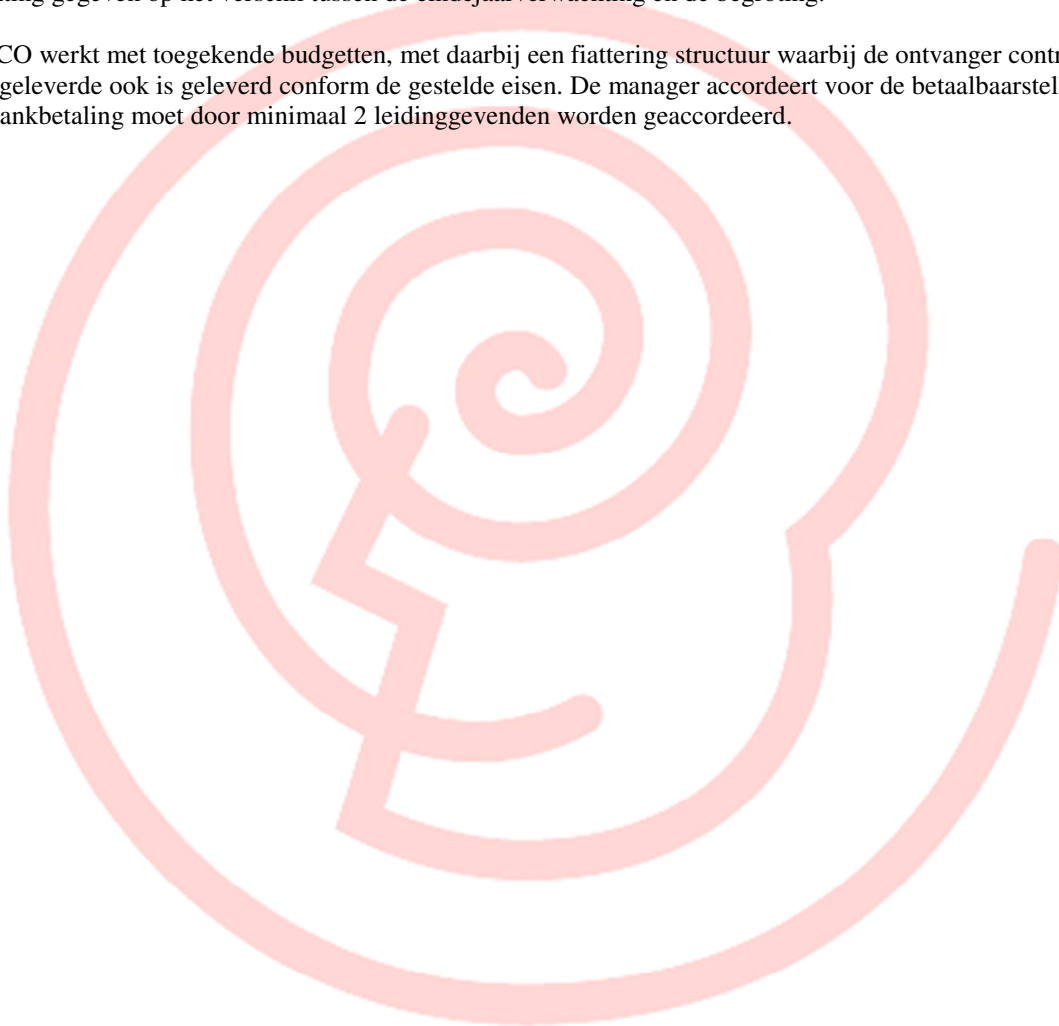
1.2.5. Verbonden partijen

HCO kent geen verbonden partijen op peildatum 31 december 2014.

1.2.6. Rechtmatigheid

Binnen het HCO is de Gemeenschappelijke Regeling het uitgangspunt. Het bestuur heeft een directiestatuut opgesteld waarin de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de directeur zijn vastgelegd. Daarnaast is er met het bestuur een rapportage model afgesproken waardoor het bestuur volgens regelmaat op de hoogte gesteld wordt van de financiële voortgang in het boekjaar in samenhang met de kengetallen. Hierbij wordt een toelichting gegeven op het verschil tussen de eindejaarverwachting en de begroting.

Het HCO werkt met toegekende budgetten, met daarbij een fiattering structuur waarbij de ontvanger controleert of het geleverde ook is geleverd conform de gestelde eisen. De manager accordeert voor de betaalbaarstelling. Elke bankbetaling moet door minimaal 2 leidinggevenden worden geaccordeerd.

2. Jaarrekening

Hierna wordt via de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting de financiële verantwoording afgelegd over het in het jaar 2014 gerealiseerde beleid.

2.1. Balans

ACTIVA	(bedragen x € 1)		Ultimo	Ultimo
			2014	2013
Vaste activa				
Materiële vaste activa		761.909		855.541
- Investerings met een economisch nut				
- Overige investeringen met economisch nut	761.909			855.541
Financiële vaste activa		146.658		223.175
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden				
- Gebruiksvergoeding gebouw	146.658			223.175
Totaal vaste activa			908.567	1.078.716
Vlottende activa				
Kortlopende vorderingen		11.297		91.315
- Vorderingen op openbare lichamen	7.955			90.755
- Overige vorderingen	3.342			560
Liquide middelen		786.066		714.621
- Kassaldi	308			598
- Bank- en girosaldi	785.758			714.023
Overlopende activa		216.917		239.779
- Van overheden c.a. nog te ontvangen specifieke uitkeringen				
- Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	216.917			239.779
Totaal vlottende activa			1.014.280	1.045.715
Totaal generaal			1.922.847	2.124.431

PASSIVA	(bedragen x € 1)		Ultimo	
			2013	
			2014	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		415.823		344.910
Algemene reserve	100.001		31.942	
Saldo lopend boekjaar	-			
- Bestemmingsreserves:				
- Overige bestemmingsreserves	244.910		84.380	
Nog te bestemmen resultaat	70.912		228.588	
Langlopende schulden		848.602		906.667
- Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	848.602		906.667	
Totaal vaste passiva		1.264.424		1.251.577
Vlottende passiva				
Kortlopende schulden		110.030		304.849
- Kas geldleningen				
- Bank- en girosaldi			-	
- Overige schulden	110.030		304.849	
Overlopende passiva		548.392		568.005
- Nog te betalen bedragen	131.001		150.130	
- Van overheden c.a. ontvangen nog te besteden specifieke uitkeringen	31.696		130.658	
- Overige vooruitontvangen bedragen	385.695		287.217	
Totaal vlottende passiva		658.422		872.854
Totaal generaal		1.922.847		2.124.431

2.2. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

(bedragen x€ 1.000)	Realisatie 2014			Begroting 2014			Realisatie 2013		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Omschrijving programma									
Bedrijfsvoering	3.718	2.633	1.084	3.657	2.619	1.037	3.665	2.711	955
Producten & Diensten	625	1.626	-1.001	119	1.103	-984	403	1.109	-705
Subtotaal programma's	4.342	4.260	83	3.775	3.722	53	4.068	3.820	249
Alg. dekkingsmiddelen:									
Eénmalige rijksbijdrage	-	0	0	0	0	0	-	-	-
Overige algemene dekkingsmiddelen	28	4	23	-	-	-	16	10	6
Financieringsfunctie:									
Liquide middelen en kredietinstellingen									
Leningen u/g	2	37	-35	0	40	-40	13	39	-26
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	29	41	-12	-	40	-40	29	49	-20
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	4.372	4.301	71	3.775	3.762	13	4.097	3.869	228
Toevoeging/onttrekking aan reserves:									
- Toevoeging	0	71	-71	-	13	13	-	228	-228
- Onttrekking	0	-	-	0	0	0	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	-	71	-71	-	13	-13	-	228	-228
Gerealiseerd resultaat	4.372	4.372	0	3.775	3.775	0	4.097	4.097	0

2.3. Toelichtingen

2.3.1. Kasstroomoverzicht

(Volgens de indirecte methode)	2014		2013	
Saldo liquide middelen / bankier primo boekjaar	714.621		5.860	
Saldo liquide middelen / bankier ultimo boekjaar	786.066		714.621	
Mutatie liquide middelen		71.445		708.761
Resultaat (ná bestemming)	70.912		228.588	
Afschrijvingen vaste activa	271.153		273.139	
Afname kortlopende vorderingen	80.018		668.189	
afname overlopende activa	22.862		-10.204	
Toename schulden aan kredietinstellingen				
Afname overige kortlopende schulden	-194.819		-114.828	
Afname overlopende passiva	-19613		-207.768	
Toename overlopende passiva			-	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		230.512		837.116
Ontvangst wegens buitengewone bate (onvoorzien)				
Betaald wegens buitengewone last (onvoorzien)				
Kasstroom uit operationele activiteiten				-
Investeringsactiviteiten				
Investeringen in immateriële vaste activa				
Desinvesteringen immateriële vaste activa				
Investeringen in materiële vaste activa	-102.917		-15.022	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1.915			
Investeringen in overige financiële vaste activa				
Desinvesteringen overige financiële vaste activa				
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-101.002		-15.022
Financieringsactiviteiten				
Mutatie rekening-courantschuld kredietinstellingen			-	
Ontvangsten uit langlopende schulden	64.741			
Aflossingen van langlopende schulden	-122.806		-113.333	
Mutaties voorzieningen			-	
Mutaties (kapitaal)reserves	-		-	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-58.065		-113.333
Netto kasstroom		71.445		708.761

2.3.2. Grondslagen voor presentatie, waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume worden geen voorzieningen getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dan zal wel een verplichting worden opgenomen.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Investeringsbijdragen kleiner dan € 500,- komen direct ten laste van het exploitatieresultaat.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In 2014 heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggedraaid als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Het HCO hanteert een lineaire afschrijving.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Bedrijfsgebouwen(nieuwbouw)	40 jaar
Bedrijfsgebouwen(aankoop, renovatie ed)	25 jaar
Depotmeubilair	20 jaar
Gebouw gebonden technische installaties	15 jaar
Inrichting gebouw, verbouw(aanpassingen), ed	10 jaar
Veiligheidsvoorzieningen, telefooninstallatie, ed	4 – 8 jaar
Automatiseringsapparatuur ed	2 - 5 jaar
Overig	nader te bepalen

Bij overig is de situatie/doel meer bepalend voor het afschrijvingstermijn. Is meer gekoppeld aan de gebruiksduur en/of aanschaf in het kader van een project .

De doorberekende investeringen nieuwbouw betreffen het aandeel van het HCO in de kosten nieuwbouw ten behoeve van de gebruikerszaken. Deze post is op te splitsen in 2 grote delen namelijk gebruikerszaken met een afschrijvingstermijn van 10 jaar en gebouw gebonden technische installaties waarbij een afschrijvingstermijn wordt gehanteerd van 15 jaar.

Financiële vaste activa

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd als ze individueel een bedrag van € 1.000 te boven gaan.

Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met

afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door het HCO gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer. Het kortlopende deel van de aflossingsverplichtingen wordt onder de vlottende passiva gepresenteerd.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door het HCO gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie opgenomen.

2.3.3. Toelichting op de balans

(bedragen x € 1)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa (overige investeringen) met een economisch nut bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2014	Boekwaarde per 31-12-2013
Bedrijfsgebouwen	349.630	436.291
- nieuwbouw	349.630	436.291
Overige materiële vaste activa	412.279	419.249
- automatisering	59.521	41.754
- inrichting en inventaris	352.757	377.495
Totaal	761.909	855.540

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijving desinvestering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2014
Bedrijfsgebouwen						
- nieuwbouw	436.291	2.965			89.626	349.630
Overige materiële vaste activa:	41.754					
- automatisering		53.976	46.096	47.804	34.501	59.521
- inrichting en inventaris	377.495	45.977	33.527	33.734	70.508	352.757
Totaal	855.540	102.917	79.623	81.538	194.634	761.909

De kredieten voor investeringen worden beschikbaar gesteld via de in programma Bedrijfsvoering opgenomen afschrijvingskosten. De beschikbare budgetruimte voor 2014 t.b.v. de afschrijvingen was begroot op € 275.000.

Investerings	2014	2013
Kantoormeubilair	12.621	6564
Depotinrichting	0	3017
Computers ed	9.569	
Gebouwen/installaties	7.381	3737
Studiezaal	0	1704
Totaal	29.571	15022

Investerings zijn er beperkt geweest, de nadruk lag voornamelijk op vervanging en uitbreiding van het bestaande.

- Ten behoeve van de kantoren zijn er een aantal bureaustoelen vervangen.
- Vervangen 2x vast bureau voor een zit-sta bureau(1 ten behoeve van een medewerker met rugklachten en 1 omdat het een gedeelde werkplek is).
- Vervangen van een 25 pc's en 3 laptops.
- Uitbreiding van het camerasysteem in en rond het gebouw.
- Vervangen van een elektrische deurdranger t.b.v. de studiezaal(gebruikerswens).

Over 2014 was geen sprake van bijdragen van derden, direct gerelateerd aan de investering.

	Boekwaarde per 31-12-2014	Boekwaarde per 31-12-2013
Cumulatieve aanschafwaarden	2.526.099	2.576.151
Cumulatieve afschrijvingen	1.823.489	1.720.610
Totaal	761.909	855.541

De materiële vaste activa is geheel uit eigen middelen verkregen. Er is geen vaste activa verkregen uit sponsoring en bijdragen 'om niet'.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2014 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen/ aflossingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2014
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	223.175	0	0	76.517	0	146.658
Totaal	223.175	0	0	76.517	0	146.658

Het financieel vast actief betreft een in 2006 betaalde afkoopsom aan de Rijksgebouwendienst, ter vermindering van de toekomstige huurverplichtingen voor de komende 10 jaren voor het pand aan de Eikenstraat in Zwolle, startend in 2007 en eindigend in 2016. De financiële vaste activa is geheel uit eigen middelen verkregen. Er is geen vaste activa verkregen uit sponsoring en bijdragen 'om niet'.

VLOTTENDE ACTIVA

Kortlopende vorderingen

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2014	Balanswaarde 31-12-2014	Balanswaarde 31-12-2013
Vorderingen op openbare lichamen	7.955	7.955	90.755
Overige vorderingen	3.342	3.342	560
Totaal	11.297	11.297	91.315

Per ultimo februari 2015 staat nog een bedrag van € 2.046 open aan nog te ontvangen bedragen. Het betreft 1 grote vordering ad € 1800 op het Nationaal Archief en een paar kleine vorderingen.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde per 31-12-2014	Boekwaarde per 31-12-2013
Kassaldi	308	598
Banksaldi	785.763	714.020
Gelden onderweg	-5	3
Totaal	786.066	714.621

Schatkistbankieren

Eind 2013 heeft HCO zich aangemeld bij de schatkistbankieren. De ontvangen stukken gaven aan dat overtollige gelden dagelijks afgestort dienen te worden.

Halverwege 2014 is er aanvullende regelgeving gekomen, waarvan HCO pas in februari 2015 op de hoogte kwam.

Communicatie over de aanvullende regelgeving komt niet bij HCO terecht, deze gaat via een ander kanaal namelijk een website m.b.t. het gemeentefonds.

De regelgeving hanteert een formule om te komen tot een drempelbedrag wat maximaal op de eigen bankrekening mag blijven staan. Ook dient men per dag het banksaldo te noteren, zodat men kan bepalen of men als instelling wel voldoende het banksaldo afroemt ten behoeve van de schatkist.

In 2014 heeft HCO aan de verplichting tot het dagelijkse noteren van het banksaldo niet voldaan. Er werd wel handmatig afgeroomd vanuit het initiatief van HCO, maar geen automatische.

Door een combinatie van timing van een parttime medewerker, betalingsbatch en geldstortingen, waren er dagen bij dat HCO niet aan de richtlijn voldeed.

Sinds enige tijd is er een dagelijkse automatische afroaming, waardoor dit zich niet mee kan voor doen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	821	177	430	142
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	0	0		
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	571	-73	180	-108
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	3657			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	3657			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Verslagjaar					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	571	-73	180	-108
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	6	-1	2	-1

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde per 31-12-2014	Boekwaarde per 31-12-2013
Vooruitbetaalde bedragen	107.504	109.350
Nog te ontvangen bedragen	109.413	130.429
Totaal	216.917	239.779

De nog te ontvangen bedragen betreffen de volgende componenten:

	Boekwaarde per 31-12-2014	Boekwaarde per 31-12-2013
Te ontvangen inzake zakelijke dienstverlening	23.507	2.500
Te ontvangen bijdragen diverse projecten	2.021	12.021
Vooruitbetaalde kosten		96.364
Rekening-courant St. Kadastrale Atlas	-19	-44
Wia	-	6.220
Overige te ontvangen bedragen	83.903	13.368
Totaal	109.413	130.429

PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Stand per 31-12-2014	Stand per 31-12-2013
Algemene reserve	100.001	31.942
Reserve Programma rekening	-	
Bestemmingsreserves:		
- Overige bestemmingsreserves	214.998	84.380
Nog te bestemmen resultaat	70.912	228.588
Totaal	385.911	344.910

HCO heeft vanaf 2006 tot 31 december 2012 een negatief eigen vermogen gehad. Door extra geld van rijk(eenmalig), gemeente(structurele verhoging lumpsum) en bewust sturen op een balans tussen bezuinigen, voldoende publieksactiviteiten, efficiënter werken is het negatief eigen vermogen geleidelijk omgebogen naar een ca. € 100.000 aan Algemene Reserve. Hiermee is ook voldaan aan het gestelde weerstandvermogen zoals die nu in de notitie Weerstandvermogen in december 2103 is vastgesteld.

Zoals eerder in deze jaarstukken is vermeld, wordt op peildatum 31 december 2014 geen veranderingen in risico gesignaleerd.

Het verloop in 2014 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

	Stand 31-12-2013	Bestemming resultaat vorig jaar boek jaar	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-2014
Algemene reserve (A)	31.943	68.058			100.001
Overige bestemmingsres (B)					
- dig dienstverlening		160.530			160.530
- opleiding	2.173				2.173
- programma gelden	29.912				29.912
-groot onderhoud	12.763			-	12.763
- collectieve aankoop	15.000				15.000
- materiële zorg	24.532				24.532
Nog te bestemmen resultaat (C)	228.588	-228.588	70.912		70.912
Totaal	344.911	0	70.912	-	415.823

A) Algemene reserve:

Het saldo op de algemene reserve geeft per 31 december 2014 een positief resultaat aan ten bedrage van € 101.000. Met daarbij het positieve resultaat op de jaarrekening 2014 is HCO weer beland in een financiële gezonde fase.

B) Overige bestemmingsreserves:

De overige bestemmingsreserves zijn gevormd middels resultaatbestemming in de afgelopen jaren of door reeds gereserveerde bedragen uit de Algemene Reserve voor specifieke doeleinden te oormerken.

- Reserve opleiding: Vooralsnog blijft deze post bestaan, totdat er een verzoek komt van de directeur van HCO om deze gelden te besteden.

- Reserve materiële zorg: Ook hier geldt dat deze post blijft bestaan, nadat 2 laatste depots rijdend zijn gemaakt komt het volgende project aan de orde, namelijk vervanging van oude bergingskasten ten behoeve van kaarten(JZ-kasten, melinex laat los en is niet meer te herstellen).

- Reserve Groot onderhoud: Deze reserve is ten behoeve van het onderhouden van de houten vloer/trap in de geschiedenisshal.

- Reserve Collectie aankopen: Met enige regelmaat (om de 2-3 jaar) wordt er op de markt een uniek stuk aangeboden met betrekking tot Zwolle en/of Overijssel. Met deze reserve heeft HCO al een deel of geheel de financiering van het unieke stuk gereed.

- Reserve Programmageden: In veel subsidievoorwaarden is opgenomen dat de indiener zelf ook matchingsgelden meeneemt in het project. Vanuit deze reserve heeft HCO de mogelijkheid om bij subsidieaanvragen eigen geld mee te brengen.

- Reserve Digitale dienstverlening : Zoals in de kwaliteitsmonitor van Brain is aangegeven geeft de bezoekers(fysiek en/of digitale) HCO een krappe voldoende op beschikbare digitale informatie. Nu de effecten van de bezuinigingsoperatie zijn verwerkt, kunnen we nu echt aan de slag met het waarmaken van onze digitale ambities.

C) Nog te bestemmen resultaat:

Het voorstel ligt ter goedkeuring voor aan het Algemeen Bestuur. Na de besluiten en vaststelling van de jaarrekening worden de voorgestelde bestemmingen en vereffenen door boekingen uitgevoerd.

Voorstel te bestemmen resultaat:

Het resultaat toevoegen aan de reserve digitale dienstverlening met als doel om naast het versterken van de gelederen ook gelden ter beschikking te hebben om meer archiefmateriaal en toegangen digitaal ter beschikking te stellen aan het publiek.

Het totale eigen vermogen bedroeg per 31 december 2014 € 400.000. Waarvan € 100.000 algemene reserve is, de overige zijn geormerkte bedragen.

Langlopende schulden

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Tabel langlopende schulden

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2014	Boekwaarde per 31-12-2013
Onderhandse leningen		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	848.602	906.667
Totaal	848.602	906.667

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2014:

	Saldo 31-12-2013	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2014
Onderhandse leningen	906.667	0	113.333	793.334
Lease verplichting Lage Landen ScanPro Studiezaal	0	20334	4054	16.281
Lease verplichting Lage Landen PC's	-	44.407	5.419	38.988
Totaal	906.667	64.741	122.806	848.602

Ingaande 10 april 2006 is een vaste geldlening bij de Bank Nederlandse Gemeenten afgesloten met een looptijd van 15 jaar tegen een vaste rente van 4,17% per jaar. De totale rentelast voor het jaar 2014 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 36.883.

De jaarlijkse aflossingsverplichting is gesteld op € 113.333.

De met deze lening samenhangende aflossing- en renteverplichtingen zijn als volgt weer te geven:

	tot en met 2014	tot en met 2019	tot en met 2021
Aflossingsverplichtingen BNG	339.999	793.335	1.133.334
Renteverplichtingen BNG	165.742	266.699	274.005

VLOTTENDE PASSIVA

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boek waarde per 31-12-2014	Boek waarde per 31-12-2013
Bank- en girosaldi (A)	-	-
Overige schulden (B)	110.030	304.849
Totaal	110.030	304.849

A) Bank- en girosaldi:

In 2007 is een krediet in rekening-courant met de SNS Bank N.V. afgesloten, met een limiet van € 750.000. Hiervoor zijn geen zekerheden gesteld. In 2012 is deze naar beneden bijgesteld naar een limiet van € 500.000.

B) Overige schulden

Per ultimo maart 2014 staat nog een bedrag van € 438 open aan nog te betalen bedragen aan handelscrediteuren.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boek waarde per 31-12-2014	Boek waarde per 31-12-2013
Nog te betalen bedragen	131.001	150.130
Van overheden c.a. ontvangen nog te besteden specifieke uitkeringen	31.696	130.658
Vooruitontvangen bedragen	385.695	287.217
Totaal	548.392	568.005

De nog te betalen bedragen betreffen de volgende componenten:

	Boek waarde per 31-12-2014	Boek waarde per 31-12-2013
Loonheffing	69.661	73.541
Pensioen en VUT	-	-
Omzetbelasting	7.609	15.539
Subtotaal belastingen en premies soc. verzekeringen	77.270	89.080
Huisvestingskosten	3.711	6.190
kruisposten gas	-	6.147
Personeelskosten	250	692
Organisatiekosten	7.062	1.233
Accountantskosten	16.618	18.735
Netto lonen	-	-
Kosten winkel	-	-
Kosten diverse projecten	-	-
Rente en kosten bankrekeningen	-	-
Rente lening o/g tot einde boekjaar	23.433	26.780
Diversen	2.657	1.272
	53.731	61.049
Totaal	131.001	150.129

Het verloop van de van overheden c.a. ontvangen nog te besteden specifieke uitkeringen is als volgt:

	Saldo			Saldo
	1-1-2013	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2014
Digi Wijhenaar(b)	1500	0	0	1500
Deskundigheidsbevordering(207)	31.764	0	31.764	0
Razzia in Staphorst(326)	1.011	0	1.011	0
Versterking regionale functie HCO(1552)	12.315	0	12.315	0
Prov Ov - E-depot	66.314		66.314	0
DeltaPlan	17.755	12441,44	0	30.196
Totaal	130.659	12.441	111.404	31.696

De vooruit ontvangen bedragen betreffen de volgende componenten:

	Boekwaarde	Boekwaarde
	per 31-12-2014	per 31-12-2013
Vooruitontvangen Prov Overijssel	64807	
Vooruitontvangen Rijksgebouwendienst	297.000	265.000
Overige vooruitontvangen bedragen	17.117	22.217
Kruispost Depot	6.771	
Totaal	385.695	287.217

Niet uit de balans blijvende verplichtingen:

Waarborgen en garanties

Het HCO heeft geen waarborgen en garanties verstrekt.

Langlopende financiële verplichtingen

Het HCO is voor een aantal toekomstige jaren gebonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

- a. Huurovereenkomsten met Rijksgebouwendienst met betrekking tot het bedrijfsspecifieke gebouw aan de Eikenstraat 20 te Zwolle;
- b. Operationeel leasecontract: Ten behoeve van het printen en scannen heeft HCO met RICOH najaar 2013 een contract afgesloten voor 5 jaar.
- c. Overeenkomst ten behoeve van externe digitale opslag : Ten behoeve van het vele digitale materiaal is een, zogenaamde “green storage”, opslag overeenkomst afgesloten met Picturea voor een periode van 5 jaar.
- d) Operationele leasecontract; Ten behoeve van het uitbesteden van het netwerkbeheer op een externe locatie (Compello) is in het najaar 2012 een 3 jarig contract afgesloten met Dell.(Hierdoor kunnen we gebruik blijven maken van surfdiensten, software licentie via de rijksoverheid).
- e) Operationeel leasecontract met AVAS in samenwerking met De Lage landen ten behoeve van digitaliseringsapparatuur voor de bezoekers van de studiezaal(5 jaar).

2.3.4. Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Belangrijke verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging moeten systematisch worden toegelicht voor ieder afzonderlijk onderdeel van het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Programma 1: Bedrijfsvoering

Hier wordt per programma de financiële uiteenzetting weergegeven analoog aan het overzicht van baten en lasten, zoals dat is opgenomen in de financiële begroting van het desbetreffende jaar.

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
Baten	3.717.783	3.656.594	3.665.461
Lasten	2.633.478	2.619.303	2.710.834
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	1.084.305	1.037.291	954.627
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	1.084.305	1.037.291	954.627

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging zijn:

Bedrijfsvoering	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013	Vershil
Baten:				
- lumpsum Rijk	1.650.420	1.600.780	1.621.501	49.640
- lumpsum Gemeente	1.492.609	1.483.103	1.469.103	9.506
- lumpsum Provincie	550.711	550.711	550.711	-
- Dienstverl ovk	24.043	22.000	24.146	2.043
Totaal baten	3.717.783	3.656.594	3.665.461	61.189
Lasten:				
Personeelskosten	990.547	919.803	1.115.206	70.744
Afschrijvingskosten	273.066	275.000	273.139	-1.934
Huisvestingskosten	1.157.222	1.186.500	1.121.575	-29.278
Organisatiekosten	212.644	238.000	200.914	-25.356
Buitengewone lasten	-	-	-	-
Totaal lasten	2.633.478	2.619.303	2.710.834	14.176
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	1.084.305	1.037.291	954.627	47.013

De grootste verschillen werden veroorzaakt door:

Baten

De lumpsum van rijk en gemeente wordt altijd aan de voorzichtige kant begroot, omdat pas in de loop van het boekjaar de index bekend wordt gemaakt.

Personeelskosten

De gestegen loon kosten zorgen voor een toename in de personeelskosten, enerzijds ten gevolge van de nieuwe cao, gestegen werkgeverslasten en extra scholingskosten.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingen zitten onder de lijn van de begroting.

Huisvestingskosten

De realisatie ligt ca. € 15.000 onder de begroting. Door lagere energiekosten en in de loop van het jaar is het schoonmaakcontract aangepast.

Organisatiekosten

De realisatie 2014 valt ca. € 15.000 lager uit dan was begroot. De grootste veroorzaker was dat het volledige beheer van de ICT pas in het najaar ingang is gezet. Voor 2014 betekent dit eenmalig lagere kosten dan was begroot.

Programma 2: Producten & Diensten

Hier wordt per programma de financiële uiteenzetting weergegeven analoog aan het overzicht van baten en lasten, zoals dat is opgenomen in de financiële begroting van het desbetreffende jaar.

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
Baten	624.716	118.500	-403.398
Lasten	1.626.152	1.102.501	1.108.730
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	-1.001.436	-984.001	705.332
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-1.001.436	-984.001	705.332

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging zijn:

Producten & Diensten	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013	Vershil
Baten:				
Programmageden	-	-	-	-
Collectiebehoud en beheer	375.399	79.000	67.486	296.399
Collectievorming	-	-	1.762	-
Collectie is toegankelijk	-	-	20.121	-
Presentaties	197.945	11.000	108.763	186.945
Studiezaal	5.773	-	32.209	
Educatie	9.868	-	44.355	9.868
Zakelijke dienstverlening	26.255	28.500	115.223	-2.245
Overige projecten	9.478	-	13.478	9.478
Opbrengsten dienstverlen. e.d.	-	-	-	-
Totaal baten	624.716	118.500	403.397	506.216
Lasten:				
Collectiebehoud en beheer	614.392	186.205	141.779	428.187
Collectievorming	68.725	81.005	83.290	-12.280
Collectie is toegankelijk	143.168	184.197	185.799	-41.029
Presentaties	478.672	281.909	325.873	196.763
Educatie	44.752	-	45.118	44.752
Studiezaal	180.379	250.349	166.816	-69.970
Digitale Studiezaal	86.537	92.000	99.816	-5.463
Zakelijke dienstverlening	6.467	26.835	56.273	-20.369
Onvoorzien	-	-	-	-
Kosten dienstverlening	3.059	-	3.966	3.059
Totaal lasten	1.626.152	1.102.501	1.108.730	523.651
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	-1.001.436	-984.001	-705.333	-17.435

De grootste verschillen werden veroorzaakt door:

Algemeen

De baten zijn in 2014 flink gestegen ten opzichte van de begroting. De ontvangen subsidies ten behoeve van Collectie en Presentaties waren hoger dan was begroot. Hierdoor waren de lasten ook hoger dan de begroting aangaf. Ook zijn er meer directe uren doorbelast.

Programmageden en Collectiebehoud en beheer

Deltaplallengden is een geormerkt bedrag. Deltaplallengden worden dan ook expliciet gebruikt voor Collectiebehoud. Het deel wat niet is besteed gaat geormerkt mee naar 2014. Door het project E-depot werden loonkosten doorberekend aan de lastenzijde. Vanuit de projectgelden werd het bedrag gecompenseerd aan de batenkant. Ook zijn de stellingen in depots 4 en 6 rijdend gemaakt. Hiervoor heeft het ministerie van OC&W via het nationaal Archief eenmalig gelden ter beschikking gesteld. De eindafrekening van het project vindt plaats in maart 2015.

Collectievorming

Bij collectievorming zijn de gelden besteed aan het update houden van de bibliotheek, tijdschriften en contributies en aan Audiovisueel. Uiteindelijk zijn er veel minder directe uren doorbelast dan was begroot.

Collectie is toegankelijk

Een groot deel van onze ICT systemen om archieven en collectie toegankelijk te maken worden hier geboekt en gefinancierd. Ook hier was de ingeschatte hoeveelheid directe uren hoger dan er is gerealiseerd.

Presentaties

De groep presentaties bestaat uit een scala van vele publieksactiviteiten, lezingen, tentoonstellingen, van andersoortige publieksprojecten tot rondleidingen. Financieringen zijn divers, een aantal worden gefinancierd uit de eigen exploitatie, anderen met één of meerdere bijdragen van bedrijven en/of instellingen.

Afgelopen jaar werden meerdere publieksonderdelen gefinancierd door de subsidie ten behoeve van het versterken van de regionale functie van HCO in de provincie Overijssel. Een belangrijk project was de vernieuwde website van MijnStadMijnDorp.

Educatie

In 2012 was al besloten dat Educatie geen speerpunt zou zijn. Er liep een toezegging m.b.t. een educatieve tentoonstelling, hiervoor heeft HCO externe capaciteit ingehuurd. Hierdoor is er meer uitgegeven dan was begroot.

Zakelijke dienstverlening

Zakelijke dienstverlening heeft een positief resultaat gehaald van ca € 20.000 (resultaat begroot op € 2.000). Deze positieve resultaten waren ten gevolge van het afsluiten van langlopende projecten (3-5 jaar). Afgelopen jaren werd al geregeld aangegeven dat deze inkomstenpost sterk aan het teruglopen was. Op dit moment lopen er een paar dienstverleningsovereenkomsten mbt het uitvoeren van een aantal archief-wettelijke taken voor een aantal Overijsselse gemeenten. Voor de toekomst zou dit een post kunnen zijn waar vennootschapsbelasting op van toepassing is.

Algemene dekkingsmiddelen

Overige algemene dekkingsmiddelen

De overige algemene dekkingsmiddelen kunnen als volgt worden gepresenteerd:

Overige algemene dekkingsmiddelen	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
Baten	27.537	-	16.246
Lasten	4.328	-	10.391
Saldo	23.210	-	5.855

Onder de algemene dekkingsmiddelen zijn de incidentele lasten en baten over voorgaande jaren verantwoord. De belangrijkste baten waren nagekomen creditnota's betrekking hebbende op het boekjaar 2013.

Saldo financieringsfunctie

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
Baten	1.716	-	12.777
Lasten	36.883	40.000	39.192
Saldo	-35.167	-40.000	-26.415

De over 2014 verschuldigde rente op leningen en kredietfaciliteiten bedraagt € 36.883. De van de financiële instelling ontvangen rentevergoedingen op creditsaldi bedraagt € 1.716. Deze rentevergoeding verdwijnt in verband met het schatkistbankieren en daarbij behorende lage rente.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Omschrijving programma	Begroting 2014			Realisatie 2014			Begrotings- afwijking			Waarvan onrechtmatig		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bedrijfsvoering	3.657	2.619	1.037	3.718	2.633	1.084	61	14	47	00	00	00
Prod. & Diensten	119	1.103	-984	625	1.626	-1.001	506	524	-17	00	00	00
Subtotaal programma's	3.775	3.722	53	4.342	4.260	83	567	538	29	00	00	00
Algemene dek- kingsmiddelen:												
Saldo financieringsfunctie	-	40	-40	2	37	-35	2	-3	5	00	00	00
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	28	4	23	28	4	24	00	00	00
Subtotaal alg. dekkingsmiddelen	-	40	-40	30	41	-12	30	1	29	00	00	00
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	3.775	3.762	13	4.372	4.301	71	597	539	58	00	00	00
Toevoeg./onttrekking aan reserves:												
Bedrijfsvoering	13	-	13	71	-	71	58	-	58	00	00	00
Prod. & Diensten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	00	00	00
Subtotaal reservemutaties	13	-	13	71	0	71	58	-	58	00	00	00
Gerealiseerde resultaat	3.762	3.762	0	4.301	4.301	0	539	539	0	00	00	00

Analyse begrotingsafwijkingen

Op grond van artikel 189, lid 3 Gemeentewet kunnen – behoudens de uitzonderingen artikel 208 en 209 Gemeentewet – slechts lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties worden genomen tot de bedragen die hiervoor op de begroting zijn gebracht. Lastenoverschrijdingen zijn onrechtmatig, maar behoeven veelal niet door de accountant in de oordeelsvorming te worden meegenomen.

Hiervoor is ook reeds per programma en voor de algemene dekkingsmiddelen ingegaan op de verschillen tussen de realisatie en de begrotingscijfers voor en na wijziging.

Bij dit totaaloverzicht wordt aanvullend nog de volgende toelichting gegeven:

Programma bedrijfsvoering

De begroting 2014 laat een begrotingsafwijking zien van ca. € 47.000 zien. In de realisatie is dit een positief resultaat geworden (€ 1037.000). De directe loonkosten van medewerkers worden doorbelast naar rato van bestede uren op de verschillende subcategorieën in het programma Producten en diensten.

Programma Producten en diensten

De begroting laat een tekort zien van ca. € 984.000, terwijl er een tekort van ca. € 1001.000 wordt gerealiseerd. Het verschil is ca. € 17.000.

Sowieso zorgt altijd een mix van factoren voor het resultaat. De looptijd van projecten is divers (maanden, tot jaren) en ook de inkomsten en kosten (soms eerst kosten en later inkomsten of een variant). Daarnaast moeten kosten worden opgenomen in het jaar waarop ze betrekking hebben. Opbrengsten of delen hiervan kunnen worden geboekt, mits een toezegging is van een bijdrage. Verder hebben wij bij een aantal projecten de loonkosten kunnen doorbelasten. Een aantal projecten zijn positief afgesloten.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Het HCO stelt drie keer per jaar een aangepaste begroting (eindejaarverwachting) op. Deze wordt besproken in het bestuur. Bestuur accordeert de eindejaarverwachting (eventueel met een aanvullende notitie).

Daarnaast stelt HCO zich op als cultureel ondernemer, dit betekent dat toch ondernemersrisico wordt genomen, zij het beperkt. Kansen opzoeken, maar ook creëren is een onderdeel van dit ondernemen.

Wet WNT (Wet normering topinkomens)

Het normenkader rondom de 'Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (hierna: WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000 104920. De Aanpassingswet WNT is als onderdeel van dit normenkader nog niet formeel aangenomen door de Eerste Kamer. Voor het opmaken van de jaarrekening is in lijn met de mededeling van de minister van BZK d.d. 12 februari 2014, gepubliceerd in de Staatscourant d.d. 18 februari 2014, de Aanpassingswet WNT wel als onderdeel van het normenkader gehanteerd.

De WNT is per 1 januari 2013 in werking getreden. Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi)publieke sector dienen wettelijk genormeerd, respectievelijk gemaximeerd te worden. Dit heeft geresulteerd in de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Hiermee wordt WOPT ingetrokken. De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd voor de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De provincie is verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

Ten aanzien van interim-functionarissen die geen topfunctie vervullen hebben wij gebruik gemaakt van de mogelijkheid die paragraaf 6 van de Beleidsregels toepassing WNT biedt inzake de volledige openbaarmaking van deze functionarissen. Op basis van de Beleidsregels toepassing WNT (inclusief de wijziging van paragraaf 6 volgens besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 12 maart 2014, nr. 2014-0000142706 kan en hoeven wij niet volledig te voldoen aan de verplichting voor openbaarmaking van deze interim-functionarissen zoals voorgeschreven in artikel 4.2 lid 2c van de WNT (inclusief verwerking Aanpassingswet WNT)

Het bezoldigingsmaximum bestaat uit 130% van het brutosalaris van een minister, verhoogd met:

- sociale-verzekeringspremies;
- (belaste) onkostenvergoeding;
- beloningen betaalbaar op termijn (voornamelijk het werkgeversdeel van de pensioenreservering).

Voor 2014 geldt het volgende maximum € 230.474, inclusief belaste onkostenvergoedingen en pensioenbijdrage.

In 2014 hebben geen bezoldigingen boven deze bezoldigingsnorm plaatsgevonden. Zowel bij vast als bij tijdelijk personeel.

Aandachtspunt

De WNT geeft aan dat HCO verplicht is om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum. Dit houdt in dat de directeur van HCO opgenomen moeten worden in het financieel jaarverslag.

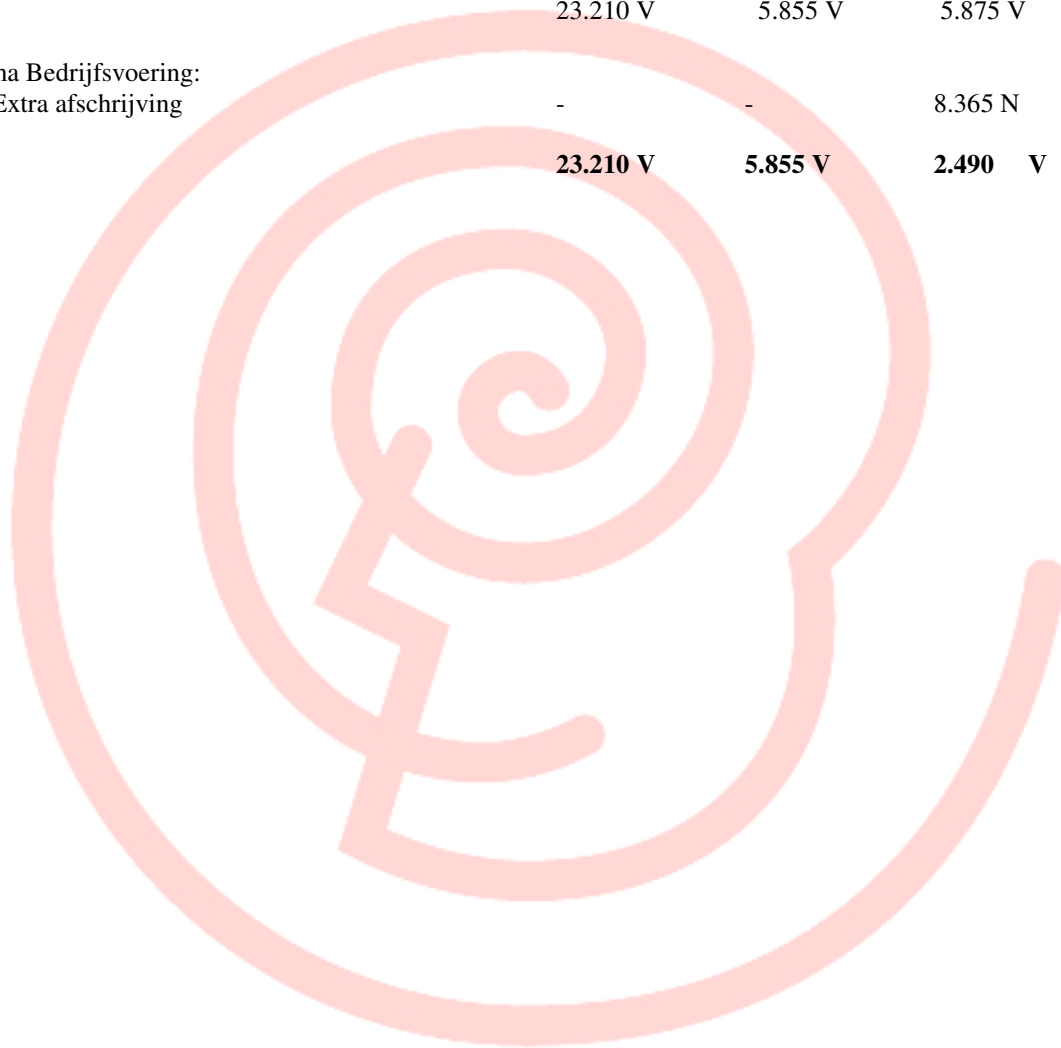
In 2014 betreft dit de volgende persoon:

Algemeen directeur	dhr B. De Vries
In dienst gedurende het hele jaar 2014 voor	1,00 fte
beloning	€ 106.423
beloning op termijn	nvt
onkosten	€ 1.448
Totaal	€ 107.871

2.3.5. Incidentele baten en lasten

In de jaarrekening zijn de volgende incidentele baten en lasten verantwoord.
(N=nadelig, V=voordelig):

	2014	2013	2012
Overige algemene dekkingsmiddelen			
- Afrekeningen voorgaande jaren: baten	27.537 V	16.245 V	10.507 V
lasten	<u>4.327 N</u>	<u>10.390 N</u>	<u>4.632 N</u>
	23.210 V	5.855 V	5.875 V
Programma Bedrijfsvoering:			
- Extra afschrijving	-	-	8.365 N
-			
Totaal	23.210 V	5.855 V	2.490 V

2.4. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d van de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Zwolle, XXXXXXXXl 2015

BIJLAGEN

Bijlage 1

Overzicht van aanwinsten en verliezen 2014

1. Archieven

1.1. Overheidsarchieven

geen

1.2. Particuliere archieven

Van mw. C. Ritzema-Feijen te Haren: Archief van de firma H. Feijen, groothandel in olie en vetten, te Staphorst, 1943-1971,	0,12 m.
Van het bestuur van Landgoed 'De Horste' BV te Enschede: Archief van de NV v/h A.J. ten Hoopen te Neede, 1946-1968,	1m.
Van mw. H.A. Blaauw-de Wit te Ede: Stukken betreffende het goed Hageman te Enter, 1696 en z.j.,	2 stukken.
Van het generaal bestuur van de Orde der Franciscanessen te Veghel: Album met bidprentjes van religieuzen uit Zwolle en omgeving, 18e-19e eeuw,	1 deel.
Van dhr. G. Oostingh te Zwolle: Album aangeboden aan mej. C. Jacobs bij haar afscheid als directrice van de Openbare Bibliotheek te Zwolle, 1971,	1 deel.
Van de gemeente Enschede: Archief van de Stichting Federatie Sociale Werkvoorziening voor Overijssel en Flevoland, 1947-2004,	1,62 m.
Van mw. E.C.M. Valk-Janssen te Delden: Stukken betreffende P.J.H. (Jules) Janssen te Enschede, 1944-1947,	1 omslag.
Van dhr. G. Hannink te Raalte: Archief van de Stichting Kadastrale Atlas van Overijssel 1832, 1991-2013,	0,36 m.
Van het bestuur van Vrouwennetwerk Zwolle: Archief van de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen, later Vrouwennetwerk Zwolle, 1937-2013,	0,84 m.
Van mw. R. Jansen-van Dorth te Zwolle: Gastenboeken van diverse cafés te Zwolle, jaren 1960,	2 delen.
Van mw H.M. Schakelaar-Willems te Zwolle: Archief van de familie Willems te Dalfsen, 1913-1963,	0,12 m.
Van dhr. H.J.J. de Jonge te Vlagtwedde: Archief van J. Schuur, honorair consul voor Letland in Oost-Nederland, 1995-2003,	0,12 m.
Van dhr. H. van 't Blik te Blaricum: Archief van de familie Stegeman te Zwolle, 1901-1963,	0,12 m.
Van de Stichting IJsselacademie te Kampen: Archief van de Stichting IJsselacademie te Kampen, 1977-2012,	48 m.
Van dhr. E.J. Entzinger te Zwolle: Archief van de Vereeniging Rundvee Stamboek in Twente, 1883-1895, Archief van de Rijksconsulentschappen in Overijssel, aanvulling,	2 delen. 2 films, dia's.
Van dhr. J. Peters te Heino: Collectie J. Peters, leraar aan de Lagere Technische School te Zwolle, 1940, 1984-1997,	0,36 m.

Van mw. B. Hoeveman te Rouveen: Collectie J. Hoeveman, opzichter van Rijkswaterstaat, 1931-1959,	0,36 m.
Van jhr.mr. L.S.H.J. van Sasse van IJsselt te Voorschoten, Genealogische verzameling van Willem van Haersolte tot Yrst, 18e eeuw 1771,	0,12 m
Van dhr. A.J. Hollander te Abcoude: Stukken betreffende Han Hollander te Zwolle, 1936-2010	0,12 m.
Van de classis Zwolle van de Protestantse kerk in Nederland: Archief van de Ring van Predikanten Zwolle van de Nederlands-Hervormde Kerk, 1965-2004,	0,12 m.
Van C. Uiterwijk te Zwolle: Fotocollectie Uiterwijk, jaren 1970-1990, ca.	1500 foto's en negatieven.
Van de Stichting Gewin - Storm de Gravefonds te Arnhem: Familiearchief Gewin, 1410-2011,	10 m.
Van de Regionale Brandweer te Zwolle: Archief van de Zwolse Brandweer Vereniging, (1952) 1985-2000,	0,48 m.
Van J.P.F. Hoefmans te Zwolle: Archief van de Katholieke Bond van Ouderen Zwolle, 1954-1980,	0,12 m.
Van J.C.W. Warner te Zwolle, Familiearchief Warner, 20e eeuw,	0,12 m.
Van mw. A. van der Hoeven te Zwolle: Archief van de Stichting Vrienden van de HOVO, 1992-2014,	0,48 m.
Van de Stichting Jan Jans te Almelo: Collectie Jans Jans, 20e eeuw,	25 m.
Van dhr. F. Volkers te Zwolle Archief van de Muziekvereniging David te Zwolle, 1900-2009,	0,5 m
Van dhr. ing. B. ter Brugge te Den Haag: Schilderijen en tekeningen van keden van de familie Schimmelpenninck, 18e – 20e eeuw,	20 stukken.
Van dhr. E. Steenhuis Geertsema te Wilnis: Fotoalbum van K.D. Hartmans, bibliothecaris bij het Rijksarchief in Overijssel, 1923-1930,	1 deel.
Van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland te Rouveen: Archief van de Provinciale Kerkvergadering van de Nederlands-Hervormde Kerk in Overijssel en Flevoland, 1985-2003 (2009),	9 m.
Van dhr. G. Born te Leeuwarden: Archiefbescheiden betreffende de nalatenschap Paasman, 18e – 20e eeuw,	0,12 m.
Van de Kerkenraad van de Protestantse Gemeente te Wesepe: Archief van de Nederlands-Hervormde gemeente te Wesepe, 1907-2004 (2009),	4 M.
Van het bestuur van de Partij van de Arbeid, afdeling Zwartewaterland, te Hasselt: Archief van de Partij van de Arbeid, afdelingen Hasselt en Genemuiden, 1970-2008,	0,6 m.
	Totaal 93,9 m

Verliezen:

Geen

Bijlage II

Nieuwe archieftoegangen op de website:

	Meter
0140.1.1 Collectie J. Hoevevan, opzichter bij de directie Bruggen van Rijkswaterstaat, 1931 – 1959	0,36
0542.1 Collectie A. ten Doesschate, ca. 1550-1939	1
1153 Joodse gemeente te Wanneperveen, 1791-1801 (inclusief scans)	0,12
1427 Drukkerij Tulp te Zwolle, 1869 – 1992	0,24
1483 Stichting Minderheden Overijssel (SMO), 1995-2007	4,5
1503 Vereniging van Ingenieurs in Overijssel, 1901-2001	0,7
1505 Collectie Gerard Schutte, 1893 – 2008	0,48
1507 Podium van Kerken te Zwolle, 1980-2004	0,24
1508 H.E. ten Cate, firmant van de firma H. ten Cate Hz. & Co, 1815-1952	0,6
1509 Dahliavereniging “Rondom de Peperbus” te Zwolle, 1956-1994	0,24
Sociaal Democratische Arbeiders Partij (SDAP), later Partij van de Arbeid (PvdA), gewest	
1516 Overijssel en afdeling Steenwijk, 1902-1956	0,37
1517 Stichting Schnitgerprijs Zwolle (1934) 1961-1980	0,25
1531 Firma H. Feijen te Staphorst, 1929-1971	0,25
1532 Familie Willems te Dalfsen , 1913-1963	0,12
1536 J. Schuur, honorair consul van Letland in Oost-Nederland, 1995-2003	0,12
1537 Familie Stegeman, 1901-1963	0,24
1541 Vereeniging Het Rundvee Stamboek in Twente, 1883 – 1895	0,12
1542 Collectie J. Peters, leraar LTS te Zwolle, 1940, 1984 – 1997	0,36
	<hr/>
	10,31

Bestaande archieftoegangen, nieuw op de website

	Meter
0025.13 Provinciale Overijsselse Stichting voor de Bosbrandbestrijding, (1947) 1949 - 2007 (2009)	2,4
0025.14 Bescherming Bevolking van Overijssel, provinciaal commandant (1952) 1964-1986	5,25
0025.15 Provinciaal bestuur van Overijssel, Commisaris van de Koningin (1985) 1994 – 2007 (2009)	13
0035.1 Drostambt Haaksbergen en Diepenheim, 1657-1811	1,25
0043.1 Richterambt Borne, 1704-1810	3
0044.1 Schoutambt Dalfsen, 1624-1811	3,6
0045.1 Stadgericht Delden, 1340-1811	5,4
0045.2 Stadgericht Delden, lijst van processen, 1563-1810 (nadere toegang)	13,5
0046.1 Richterambt Delden, 1548-1811	13,5
52 Schoutambt Giethoorn 1752 – 1811	3
0054.1 Stadgericht Goor, 1333 – 1811	5,6
194 Rooms Katholieke aartsdiaken van Deventer, Officiaal	0,12
0340.3 Familie Putman Cramer IV, 1649-2001	0,6
0359.1 Nederlandse Hervormde gemeente te Heino, 1708-1969	6,6
833 Azijnfabriek N.V. v/h Heerkens, Schaepman en Co. te Zwolle, 1807 – 1964	41
1376.1 De Stentor Zwolse Courant en voorlopers, vanaf 1791	205
	<hr/>
	322,8

Bijlage III Publicaties

V.C. Sleebe:

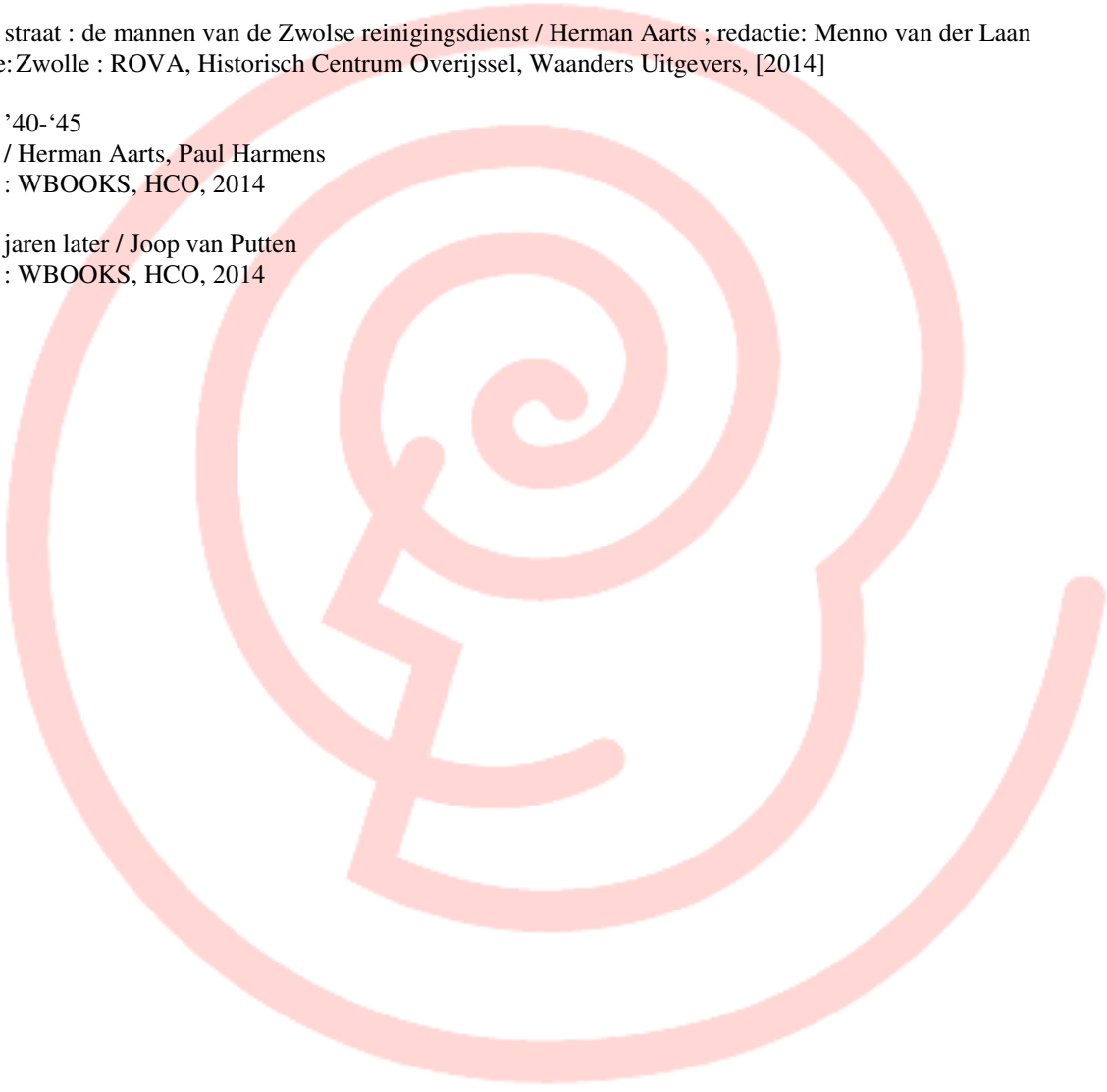
‘De archieffering van Vincent Sleebe, in: Archievenblad 118, nr, 7 (2014), 5.

‘Aan de rafelrand van de stad’, in: Marion Karch en Dinand Webbink (red.), Historie en spiritualiteit langs IJssel en Rijn. Liber amicorum aangeboden aan Clemens Hogenstijn ter gelegenheid van zijn afscheid als stadshistoricus van de gemeente Deventer (Deventer 2014), 79-91.

Van de straat : de mannen van de Zwolse reinigingsdienst / Herman Aarts ; redactie: Menno van der Laan
Uitgave: Zwolle : ROVA, Historisch Centrum Overijssel, Waanders Uitgevers, [2014]

Zwolle '40-'45
Zwolle / Herman Aarts, Paul Harmens
Zwolle : WBOOKS, HCO, 2014

Zwolle jaren later / Joop van Putten
Zwolle : WBOOKS, HCO, 2014

Bijlage IV

Bestuurs- en redactielidmaatschappen

F. van den Berg

Secretaris van de Uitgeverij 'n Boeken, uitgeverij voor boeken over de geschiedenis en streektaal van Hellendoorn-Nijverdal en omgeving

J. Seekles (vanaf 1 april)

Lid van de Werkgroep Straatnaamgeving van de gemeente Zwolle

V. Sleebe

Redactielid van de studies in Textiel

Redactielid van Virtus, Jaarboek voor Adelsgeschiedenis

E. Smit

Secretaris van het bestuur van de Vereniging de Topografisch-Historische Atlas (VTHA)

B. de Vries

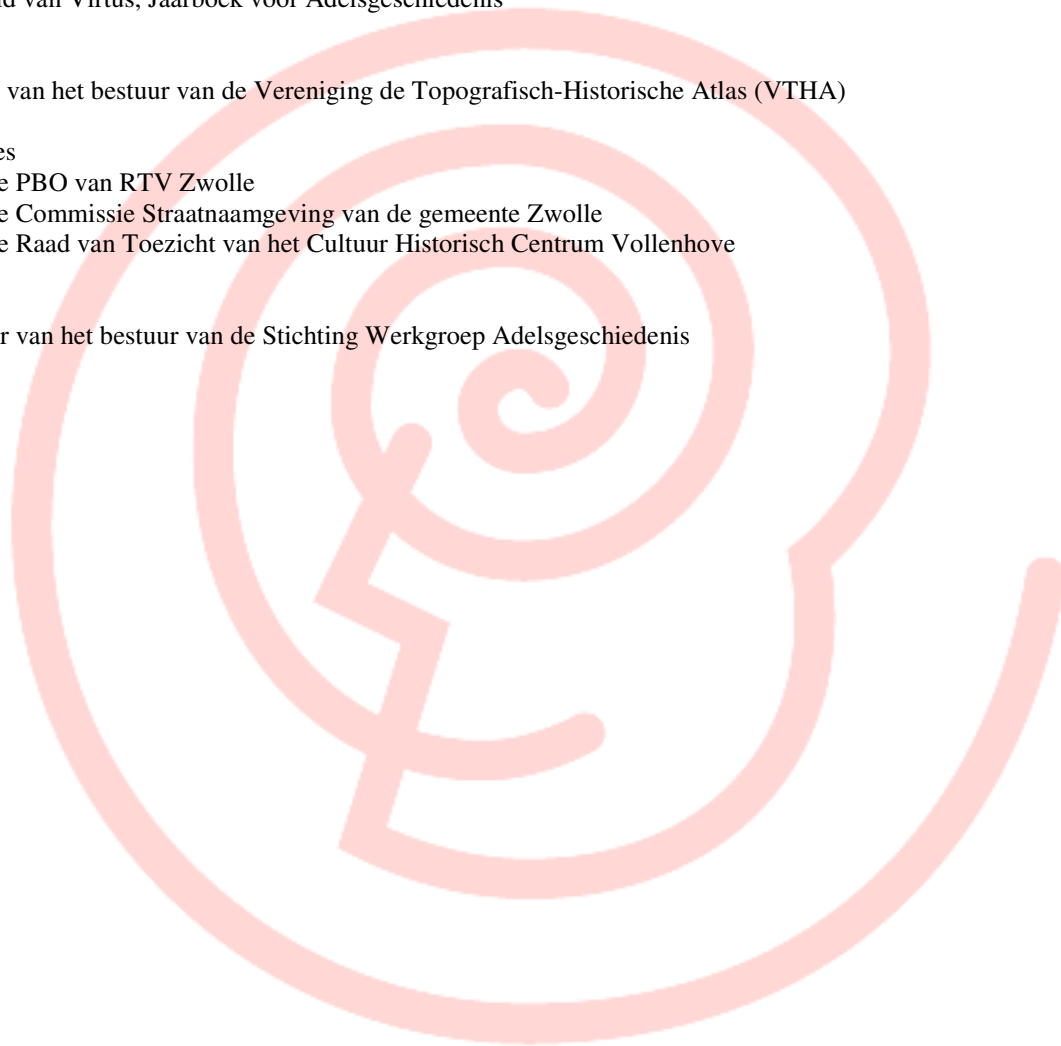
Lid van de PBO van RTV Zwolle

Lid van de Commissie Straatnaamgeving van de gemeente Zwolle

Lid van de Raad van Toezicht van het Cultuur Historisch Centrum Vollenhove

J. Wigger

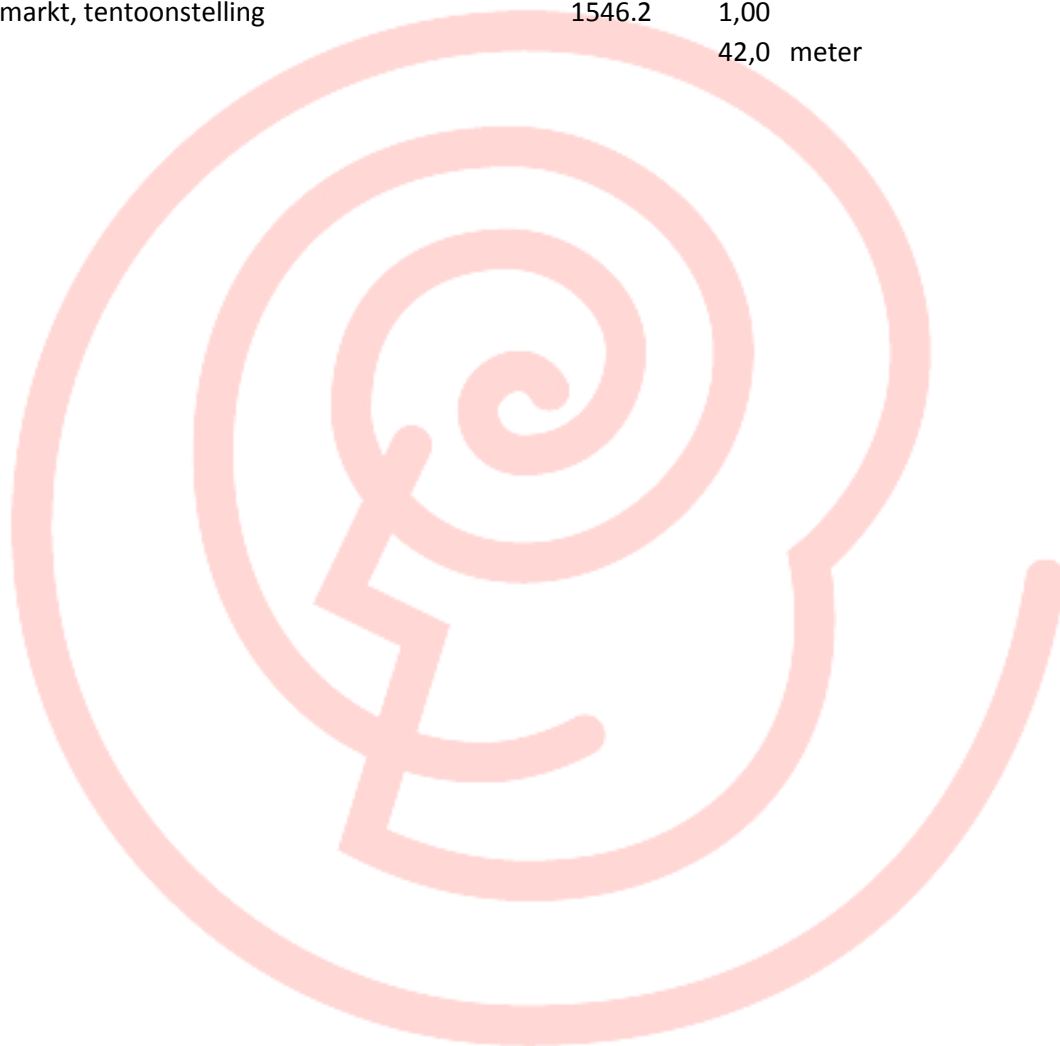
Thesaurier van het bestuur van de Stichting Werkgroep Adelsgeschiedenis

Bijlage V

Verpakte Archieven 2014

	Archiefnr. archiefnummer	Omvang meter
POD /PRA Zwolle	0726	16,00
Architectenbureau Meyerink, bibliotheek	1294.2	5,50
textiel fabriek Jordaan	472	3,25
St. Kunst en Cultuur Overijssel	1523	12,00
Veemarkt, tentoonstelling	1546.1	4,25
Beestenmarkt, tentoonstelling	1546.2	1,00
		42,0 meter

Bijlage VI

Kostenverdeelstaat

Kostenverdeelstaat	Baten		Lasten							kostenverdeling in %
	Lumpsum baten	Directe baten	Directe				Indirecte			
			Materiele kosten	Lonen	P-kosten	Afschrijvingskosten	Huisvesting	organisatiekosten	Totaal	
Collectiebehoud en beheer	1.324.134	375.399	495.519	118.873	173.015	64.064	628.506	37.142	1.517.119	35,6%
Collectievorming	177.994	0	17.060	51.665	75.196	16.512	27.360	16.143	203.936	4,8%
Collectie is toegankelijk	388.688	0	27.707	115.461	168.049	36.902	61.143	36.075	445.337	10,5%
Presentaties	837.165	197.945	310.709	167.961	244.461	53.681	129.886	52.479	959.177	22,5%
Studiezaal	745.846	5.773	6.762	173.617	252.693	84.968	282.264	54.246	854.549	20,1%
Digitale studiezaal	94.123	0	78.398	8.140	11.847	2.602	4.311	2.543	107.841	2,5%
Educatie	126.746	9.868	6.363	38.389	55.874	12.269	20.329	11.995	145.219	3,4%
Zakelijke diensten	23.086	35.733	3.059	6.467	9.412	2.067	3.425	2.021	26.451	0,6%
Totaal lasten	3.717.783	624.718	945.577	680.573	990.547	273.066	1.157.223	212.643	4.259.629	100,0%

	Totale baten	Totale lasten	Saldo
Collectiebehoud en beheer	1.699.533	1.517.119	182.414
Collectievorming	177.994	203.936	-25.942
Collectie is toegankelijk	388.688	445.337	-56.649
Presentaties	1.035.110	959.177	75.933
Studiezaal	751.619	854.549	-102.930
Digitale studiezaal	94.123	107.841	-13.718
Educatie	136.614	145.219	-8.605
Zakelijke diensten	58.819	26.451	32.368
Totaal	4.342.501	4.259.629	82.872

Financieringsfunctie	35.167
Saldo bijzondere baten/lasten	23.210
Resultaat	70.915

